

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 574/2007/EÜ,

23. mai 2007,

millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine” raames Välispiirifond aastateks 2007–2013

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ⁽²⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Kuigi kõik liikmesriigid aitavad ühiste eeskirjade alusel tagada kõrget ja ühtlast kontrolli- ja järelevalvetaset Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril, on osa liikmesriikide koormus teistest suurem.
- (2) Koormuse erinevus tuleneb liikmesriikide erinevast olukor-
rast seoses välispiiri geograafilise iseloomuga, ametlike ja toimivate piiripunktide arvust, nii seadusliku kui ebaseadusliku rändesurve tasemest, olemasolevatest riskidest ja ohtudest ning samuti viisatootlusi läbi vaatavate ja viisasad väljastavate riigiasutuste töökoormusest.
- (3) Välispiiri haldamisega seotud kohustuste jagamine liikmesriikide ja Euroopa Liidu vahel on üks välispiiri haldamise ühispoliitika viiest komponendist, mille kohta tegi komisjon ettepaneku oma 7. mai 2002. aasta teatises „Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiri integreeritud haldamine” ja mille nõukogu kinnitas oma 14. juuni 2002. aasta dokumendis „Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiri haldamise kava”.
- (4) Kuigi nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta ⁽⁴⁾ on oluline samm Euroopa ühise integreeritud piirihaldussüsteemi järkjärgulisel väljatöötamisel, nõuab välispiiri tõhusate ja ühiste kontrolli- ja järelevalvepõhimõtete rakendamine ühenduse finantssolidaarsuse mehhanismi loomist, et toetada liikmesriike, kellel ühenduse huvides lasuvad pikaajalised ja suured finantskohustused.
- (5) Ühine õigusaktide kogu, mis on eelkõige määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) ⁽⁵⁾, näeb ette piiril teostatava kontrolli, et võidelda ebaseadusliku sisserände ja inimkaubandusega ning ennetada ohte liikmesriikide sisejulgeolekule, sätestades samal ajal, et piiril teostatav kontroll peab toimuma inimväarikust täielikult austaval viisil.
- (6) Välispiirifond (edaspidi „fond”) peaks rahalise abi kaudu väljendama solidaarsust nende liikmesriikidega, kes kohaldavad Schengeni konventsiooni välispiiri käsitlevaid sätteid.
- (7) Nimetatud rahalist abi tuleks kohandada nii, et see oleks samal ajal seotud ka varasemate rahaliste toetustega, mida Euroopa Liit on andnud liikmesriikidele, kes käesoleva otsuse jõustumisel veel ei kohalda Schengeni *acquis* sätteid täies ulatuses, ilma et see siiski oleks vaid nende meetmete jätkumine, mida varem muudest Euroopa Liidu üldeelarve vahenditest rahastati. Sellistel juhtudel peaks fond abistama liikmesriike, kes valmistuvad täielikuks osalemiseks Schengeni *acquis* s niipea kui võimalik, kooskõlas 4. ja 5. novembri 2004. aasta Haagi programmiga.
- (8) Lisaks peaks fond arvesse võtma ka eriolukordi, näiteks selliste kolmandate riikide kodanike maismaatransiiti, kes oma riigi erinevate geograafiliselt mitte kokku puutuvate osade vahel liikumiseks peavad tingimata ületama ühe või enama liikmesriigi territooriumi; see ei ole üksnes asjaomase liikmesriigi (asjaomaste liikmesriikide), vaid kõigi oma sisepiiridel kontrolli kaotanud liikmesriikide huvides. Sellistel juhtudel peaksid rahastatavad meetmed olema ammendavalt kindlaks määratud ning vahendite eraldamisel tuleks lähtuda nende meetmetega seotud vajaduste faktilisest hindamisest.
- (9) Ühtse ja kvaliteetse välispiirikontrolli ja paindliku piiriületuse tagamiseks peaks Välispiirifond aitama arendada ühist integreeritud piirihaldussüsteemi, mis sisaldab kõiki poliitika, seadusandluse, süsteemse koostöö, koormuse jagamise, personali, varustuse ja tehnoloogiaga seotud meetmeid, mis

⁽¹⁾ ELT C 88, 11.4.2006, lk 15.⁽²⁾ ELT C 115, 16.5.2006, lk 47.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 14. detsembri 2006. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 7. mai 2007. aasta otsus.⁽⁴⁾ ELT L 349, 25.11.2004, lk 1.⁽⁵⁾ ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.

liikmesriikide pädevad asutused on erinevatel tasanditel võtnud koostöös ja vajadusel koos teiste osapooltega, kasutades muu hulgas neljaastmelist piirijulgeoleku mudelit ja Euroopa Liidu integreeritud riskianalüüsi.

- (10) Vastavalt 2003. aasta ühinemisakti ⁽¹⁾ protokollile nr 5, mis käsitleb isikute maismaatransiiti Kaliningradi oblasti ja teiste Venemaa Föderatsiooni osade vahel, kaetakse fondist lisakulud, mis tekivad sellise transiidi suhtes *acquis'* erisätete rakendamiseks.
- (11) Täiendusena määrusega (EÜ) nr 2007/2004 asutatud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (edaspidi „agentuur”) egiidi all toimuva operatiivkoostöö arendamisele ning lisaks vahendite eraldamisele liikmesriikide jaoks peaks fondi kaudu olema võimalik rakendada ka ühenduse meetmeid strateegilise tähtsusega piiripunktide puuduste kõrvaldamiseks, kaasrahastades igal aastal selleks otstarbeks eraldatavast kindlast summast konkreetseid meetmeid nimetatud puuduste kõrvaldamiseks.
- (12) Fond peaks toetama ka liikmesriikide meetmeid ja liikmesriikidevahelist koostööd viisapoliitika ja teiste piirielsete tegevuste valdkonnas, mis toimuvad välispiiri kontrollimisele eelnevas etapis. Kolmandates riikides paiknevate liikmesriikide konsulaarteenistuste tegevuse tõhus juhtimine teenib ühise viisapoliitika huve, mis on osa mitmetasandilisest süsteemist, mille eesmärgiks on lihtsustada seaduslikku reisimist ja võidelda ebaseadusliku siserändega Euroopa Liidus ning mis on Euroopa ühise integreeritud piirihaldussüsteemi lahutamatu osa.
- (13) Pidades silmas fondi kohaldamisala ja eesmärki, ei tohiks fond ühelgi juhul toetada meetmeid, mis on seotud isikute paigutamise ja kolmandate riikide varjupaigalade ja -keskustesse.
- (14) Olemasolevate iga-aastaste vahendite jagamiseks liikmesriikide vahel tuleks kehtestada objektiivsed kriteeriumid. Nimetatud kriteeriumid tuleks rühmitada vastavalt piiri liigile, võttes arvesse rändevooge ja ohu taset liikmesriikide välispiiril.
- (15) Kõnealuste kriteeriumide kohaldamine tuleks üle vaadata 2010. aastal, et võimaldada uute, sealhulgas eelkõige välispiiri muutustest tulenevate asjaolude arvessevõtmist.
- (16) Pidades silmas agentuuri eesmärki abistada liikmesriike välispiiri haldamise töökorralduslike aspektide rakendamisel ning selleks, et tagada vastastikune täiendavus agentuuri ülesannete ja välispiiri kontrolli ja järelevalvega seotud liikmesriikide kohustuste vahel, peaks komisjon agentuuriga konsulteerima liikmesriikide esitatud mitmeaastaste programmide kavandite ja komisjoni koostatud strateegiliste suuniste osas.
- (17) Lisaks võib komisjon paluda agentuurilt eelinfot, kui ta hindab fondi mõju välispiiri kontrolli strateegia ja vastavate õigusaktide arengule, fondi ja agentuuri ülesannete koostoitmet ning liikmesriikide vahel vahendite jaotamise kriteeriume vastavalt Euroopa Liidu eesmärkidele selles valdkonnas.
- (18) Käesolev otsus luuakse osana ühtsest raamistikust, mis hõlmab samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsust nr 573/2007/EÜ, millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine” raames Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013, ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. mai 2007. aasta otsust nr 575/2007/EÜ, millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine” raames Euroopa Tagasipöördumisfond aastateks 2008–2013 ⁽³⁾ ja nõukogu ... otsust 2007/.../EÜ, millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine” raames Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fond aastateks 2007–2013, ⁽⁴⁾ ning mille eesmärk on käsitleda kohustuste õiglast jagamist liikmesriikide vahel Euroopa Liidu välispiiri integreeritud haldamise sisseseadmisest ning asutamislepingu kolmanda osa IV jaotise kohaselt välja töötatud ühise varjupaiga- ja siserändepoliitika rakendamisest tuleneva finantskoormuse osas.
- (19) Liikmesriigi osalemine selles fondis ei tohiks toimuda samaaegselt tema osalemisega kavandatavas ajutises vahendis, mille eesmärgiks on aidata toetust saaval liikmesriigil Schengeni *acquis'* rakendamise ja välispiiri kontrollimise eesmärgil rahastada Euroopa Liidu uue välispiiriga seotud meetmeid.
- (20) Fondist toetatavad meetmed peaksid toimima koos ühenduse välisabi vahenditest toetatavate meetmetega ning neid tuleks rakendada Euroopa Liidu välispoliitika, eelkõige vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala välismõõtmise strateegia raames.
- (21) Fondi poolt pakutav toetus oleks tõhusam ja paremini suunatud, kui abikõlblike meetmete kaasrahastamine põhineks strateegilistel mitmeaastastel programmidel, mille iga liikmesriik koostöös komisjoniga koostab.
- (22) Komisjoni poolt vastu võetud strateegiliste suuniste alusel peaks iga liikmesriik ette valmistama mitmeaastase programmdokumendi, milles arvestatakse liikmesriigi konkreetset olukorda ja vajadusi ning milles määratletakse tema arengustrateegia, mis peaks olema aastaprogrammides loetletud meetmete rakendamise raamistikuks.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

⁽³⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 45.

⁽⁴⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽¹⁾ ELT L 236, 23.9.2003, lk 946.

- (23) Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) ⁽¹⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) artikli 53 lõike 1 punktis b viidatud rakendusmeetodeid silmas pidades tuleks täpsustada tingimusi, mis lubavad komisjonil täita oma ülesandeid Euroopa Liidu üldelarve täitmisel, ning selgitada liikmesriikidega koostöö tegemise kohustusi. Kõnealuste tingimuste kohaldamise puhul oleks komisjonil võimalik veenduda, et liikmesriigid kasutavad fondi seaduslikul ja nõuetekohasel viisil ning kooskõlas finantsmääruse artiklis 27 ja artikli 48 lõikes 2 sätestatud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega.
- (24) Liikmesriigid peaksid võtma vastu vajalikud meetmed, et tagada haldus- ja kontrollisüsteemide nõuetekohane toimimine ja rakendamise kvaliteet. Selleks oleks vajalik kehtestada üldpõhimõtted ja vajalikud funktsioonid, mida kõik programmid peaksid täitma.
- (25) Kuna fond võib toetada liikmesriigi meetmeid Schengeni sätete rakendamiseks, mis ulatuvad välispiiri kontrolliga seotud küsimustest viisapoliitikani, võib erinevatel tasanditel ja eri kohtades olla kaasatud mitu liikmesriigi asutust. Seetõttu tuleks liikmesriikidel lubada mitme tõendava ja auditeerimisasutuse või volitatud asutuse määramist, tingimusel et igale nimetatud asutusele on antud kindlad ülesanded.
- (26) Vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttele peaksid fondi meetmete rakendamise ja kontrolli eest vastutama eelkõige liikmesriigid.
- (27) Mitmeaastaste programmide ja aastaprogrammide tõhusa ja nõuetekohase rakendamise tagamiseks tuleks täpsustada liikmesriikide kohustused seoses haldus- ja kontrollisüsteemide, kulude tõendamise ning eeskirjade eiramise ja ühenduse õiguse rikkumise ennetamise, avastamise ja kõrvaldamisega. Haldus- ja kontrollisüsteemidega seoses on eelkõige vaja kehtestada kord, mille kohaselt liikmesriigid tagavad asjakohaste süsteemide olemasolu ja rahuldava toimimise.
- (28) Ilma et see piiraks komisjoni finantskontrolli alaseid volitusi, tuleks ergutada liikmesriikide ja komisjoni vahelist koostööd selles valdkonnas.
- (29) Fondist toetatavate meetmete tõhusus ja mõju sõltuvad ka nende hindamisest. Sellega seoses tuleks selgelt kindlaks määrata liikmesriikide ja komisjoni vastutus ning hindamise usaldusväärset tagav kord.
- (30) Meetmeid tuleks hinnata, pidades silmas vahetulekuvõtet ja mõju hindamist ning hindamisprotsess tuleks integreerida projekti järelevalvekorraldusse.
- (31) Pidades silmas ühendusepoolse rahastamise nähtavuse tähtsust, peaks komisjon andma juhiseid sellele kaasa aitamiseks, et iga asutuse, valitsusvälise organisatsiooni, rahvusvahelise organisatsiooni või mis tahes muu organi puhul teadvustataks piisavalt toetust, mis see on fondist saanud, võttes arvesse teiste ühiselt hallatavate vahendite, näiteks struktuurifondide puhul kasutatavat praktikat.
- (32) Käesoleva otsusega kehtestatakse programmi kogu kehtivusajaks rahastamispakett, mis on eelarvepädevatele institutsioonidele iga-aastase eelarvemenetluse ajal peamine juhised Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽²⁾ punkti 37 tähenduses.
- (33) Kuna käesoleva otsuse eesmärki, nimelt Euroopa ühise integreeritud piirihaldussüsteemi loomise toetamist, sealhulgas kolmandates riikides asuvate konsulaaresinduste ja liikmesriikide muude teenistuste tegevuse juhtimist seoses kolmandate riikide kodanike liikumisega liikmesriikide territooriumile, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on käesoleva meetme ulatuse ja toime tõttu seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (34) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽³⁾.
- (35) Kuna strateegiliste suuniste vastuvõtmisega seotud käesoleva otsuse meede on üldmeede ja selle eesmärk on muuta käesoleva otsuse vähemolulisi sätteid, muu hulgas jättes mõned neist sätetest välja, või täiendades käesolevat otsust, lisades uusi vähemolulisi sätteid, tuleks see vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Tõhususe eesmärgil tuleks kontrolliga regulatiivmenetluse tavatahtaegu strateegiliste suuniste vastuvõtmiseks lühendada.

⁽²⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 1995/2006 (ELT L 390, 30.12.2006, lk 1).

- (36) Fondi õigeaegse rakendamise tagamiseks tuleks käesoleva otsuse teatavaid sätteid kohaldada 1. jaanuarist 2007.
- (37) Islandi ja Norra puhul kujutab kõnealune otsus endast Schengeni *acquis'* edasiarendust, mis kuulub nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ (Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽¹⁾ artikli 1 punktides A ja B osutatud valdkondadesse.
- (38) Tuleks ette näha kord, mille alusel Islandi ja Norra esindajad saaksid osaleda komisjoni tema rakendusvolituste kasutamisel abistavate komiteede töös. Selline kord on kavandatud Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelises kirjavahetuse teel sõlmitud lepingus, mis käsitleb komiteesid, mis abistavad komisjoni tema rakendusvolituste kasutamisel, ⁽²⁾ ning mis on lisatud põhjenduses 37 osutatud lepingule.
- (39) Šveitsi puhul kujutab kõnealune otsus endast sellist Schengeni *acquis'* sätete edasiarendust Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel sõlmitud lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuulub otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punkti A osutatud valdkonda ja mida tuleks tõlgendada koostoimes nimetatud lepingule Euroopa Ühenduse nimel allkirjutamist ja selle teatavate sätete ajutist kohaldamist käsitleva nõukogu otsuse 2004/860/EÜ ⁽³⁾ artikli 4 lõikega 1.
- (40) Tuleks ette näha kord, mille alusel Šveitsi esindajad saaksid osaleda komisjoni tema rakendusvolituste kasutamisel abistavate komiteede töös. Selline kord on kavandatud Euroopa Liidu Nõukogu ja Šveitsi vahelises kirjavahetuses, mis on lisatud põhjenduses 39 nimetatud lepingule.
- (41) Käesoleva vahendi rakendamiseks vajalike lisaeeskirjade kindlaksmääramiseks tuleks ühenduse ning Islandi, Norra ja Šveitsi vahel sõlmida leping.
- (42) Vastavalt Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokollil artiklitele 1 ja 2 ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole temale siduv ega tema suhtes kohaldatav. Arvestades et käesolev otsus põhineb Schengeni *acquis'* Euroopa Ühenduse asutamislepingu kolmanda osa IV jaotise alusel, otsustab Taani kõnealuse protokollil artikli 5 kohaselt kuue kuu jooksul pärast otsuse vastuvõtmist, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (43) Käesolev otsus on nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendus, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes ⁽⁴⁾ ja sellele järgnenud nõukogu 22. detsembri 2004. aasta otsusele 2004/926/EÜ Schengeni *acquis'* osade jõustamise kohta Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis ⁽⁵⁾. Ühendkuningriik ei osale seetõttu käesoleva otsuse vastuvõtmises ja see ei ole temale siduv ega tema suhtes kohaldatav.
- (44) Käesolev otsus on nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendus, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes ⁽⁶⁾. Iirimaa ei osale seetõttu käesoleva otsuse vastuvõtmises ja see ei ole seetõttu temale siduv ega tema suhtes kohaldatav.
- (45) Vastavalt asutamislepingu artikli 67 lõike 2 teisele taandele muutis nõukogu 22. detsembri 2004. aasta otsus 2004/927/EÜ (mis näeb ette Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 251 osutatud menetluse kohaldamist kõnealuse asutamislepingu kolmanda osa IV jaotisega hõlmatud teatud valdkondade suhtes) ⁽⁷⁾ asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaldatavaks asutamislepingu artikli 62 lõikega 1, lõike 2 punktiga a ja lõikega 3 ning artikli 63 lõike 2 punktiga b ja lõike 3 punktiga b hõlmatud valdkondades,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

I PEATÜKK

SISU, EESMÄRGID JA MEETMED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

Käesoleva otsusega asutatakse ajavahemikuks 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 Välispiirifond (edaspidi „fond”) osana ühtsest raamistikust, mis hõlmab samuti otsust nr 573/2007/EÜ, otsust nr 575/2007/EÜ ja otsust 2007/.../EÜ, et aidata kaasa vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tugevdamisele ning solidaarsuse põhimõtte kohaldamisele liikmesriikide vahel.

⁽¹⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 53.

⁽³⁾ ELT L 370, 17.12.2004, lk 78.

⁽⁴⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽⁵⁾ ELT L 395, 31.12.2004, lk 70.

⁽⁶⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

⁽⁷⁾ ELT L 396, 31.12.2004, lk 45.

Käesoleva otsusega määratakse kindlaks eesmärgid, mille saavutamisele fond kaasa aitab, selle rakendamine, olemasolevad rahalised vahendid ja kriteeriumid olemasolevate rahaliste vahendite eraldamiseks.

Otsusega kehtestatakse fondi haldamise eeskirjad, sealhulgas finantseeskirjad, ning järelevalve- ja kontrollimehhanismid, mis põhinevad kohustuste jagamisel komisjoni ja liikmesriikide vahel.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „välispiir” – liikmesriikide maismaapiir, sealhulgas jõe- ja järvepiir, merepiir ning liikmesriikide lennujaamad, jõe-, mere- ja järvesadamad, mille suhtes kohaldatakse välispiiri ületamist käsitleva ühenduse õiguse sätteid, olenemata sellest, kas nimetatud piir on ajutine või mitte;
2. „ajutine välispiir”
  - a) ühine piir Schengeni *acquis*'d täielikult rakendava liikmesriigi ja oma ühinemisakti alusel Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldama kohustunud liikmesriigi vahel, kelle puhul nimetatud *acquis*' täielikku kohaldamist lubav asjakohane nõukogu otsus ei ole veel jõustunud;
  - b) ühine piir kahe oma vastava ühinemisakti alusel Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldama kohustunud liikmesriigi vahel, kelle puhul nimetatud *acquis*' täielikku kohaldamist lubav asjakohane nõukogu otsus ei ole veel jõustunud;
3. „piiriületuspunkt” – pädeva asutuse poolt välispiiri ületamiseks lubatud piiripunkt, millest on teavitatud vastavalt määruse (EÜ) nr 562/2006 artikli 34 lõikele 2;
4. „agentuur” – määrusega (EÜ) nr 2007/2004 asutatud Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur.

Artikkel 3

Fondi üldeesmärgid

1. Fond toetab järgmiste eesmärkide saavutamist:
  - a) välispiiriga seotud piirikontrolli tõhus korraldamine, mis hõlmab nii kontrolli piiril kui ka patrull- ja vaatlustegevust;
  - b) isikute liikumise tõhus haldamine välispiiril liikmesriikide poolt, et tagada ühelt poolt kõrgetasemeline kaitse välispiiril

ning teiselt poolt sujuv piiriületus kooskõlas Schengeni *acquis*'ga ja lugupidava kohtlemise ja väarikuse põhimõtetega;

- c) välispiiri ületamist reguleerivate ühenduse õigusaktide, eelkõige määruse (EÜ) nr 562/2006 sätete ühtne kohaldamine piirivalve poolt;
- d) liikmesriikide kolmandates riikides asuvate konsulaaresinduste ja muude teenistuste tegevuse juhtimise parandamine seoses kolmandate riikide kodanike liikumisega liikmesriikide territooriumile ja liikmesriikide sellealase koostöö parandamine.

2. Fond toetab liikmesriikide või komisjoni algatusel tehnilise abi rahastamist.

Artikkel 4

Konkreetsed eesmärgid

1. Artikli 3 lõike 1 punktis a nimetatud eesmärgi osas toetab fond järgmisi konkreetseid eesmäärke:
  - a) liikmesriikide vahelisest piirikontrolli alasest operatiivkoostööst tulenevate soovitude, toimumisstandardite ja parimate tavade rakendamine;
  - b) piiriületuspunktide vaheliste seiresüsteemide parandamiseks vajalike meetmete väljatöötamine ja kohaldamine;
  - c) selliste meetmete võtmine või selliste tõhusate süsteemide väljatöötamine, mis võimaldavad asjakohaste andmete metoodilist kogumist välispiiri lähedal, välispiiril ja vahetult välispiiri taga kujuneva olukorra kohta;
  - d) eri tüüpi välispiire (maismaa-, õhu-, merepiir) ületavate isikute arvu nõuetekohase registreerimise tagamine;
  - e) sellise statistiliste ja haldusandmete kogumise süsteemi juurutamine või ajakohastamine, mis sisaldab andmeid reisijate kategooriate, kontrollide ja seiremeetmete arvu ja laadi kohta erinevat tüüpi välispiiridel, mis põhinevad registreerimisel ja muudel andmekogumisallikatel;
  - f) tulemusliku, struktuurilise, strateegilise ja operatiivse koordineerimise sisseseadmine kõigi piiriületuspunktides tegutsevate asutuste vahel;
  - g) piirivalve pädevuse ja kvalifikatsiooni suurendamine seire-, nõuande- ja kontrolliülesannete täitmisel;
  - h) teabevahetuse parandamine liikmesriikide tasandil välispiiri haldamise eest vastutavate asutuste vahel ning nimetatud

asutuste ja muude asutuste vahel, kes vastutavad rände, varjupaiga ja muude asjakohaste valdkondade eest;

i) kvaliteedijuhtimisstandardite edendamine.

2. Artikli 3 lõike 1 punktis b nimetatud eesmärgi osas toetab fond järgmisi konkreetseid eesmärke:

a) uute töömeetodite, logistiliste meetmete ja nüüdisaegse tehnoloogia arendamine, et tugevdada süstemaatilist kontrolli piiriületuspunktides sisenevate või väljuvate isikute üle (välja arvatud ajutise välispiiri puhul);

b) tehnoloogia kasutamise edendamine ja selle tõhusa kasutamise eest vastutava personali eriväljaõpe;

c) võltsitud reisidokumentide alase teabe vahetamise edendamine ja sellekohase väljaõppe parandamine, sealhulgas ühiste töövahendite ja -viiside arendamine ja levitamine selliste dokumentide avastamiseks;

d) tõhusa reaalajas toimiva andmekontrolli toetamine piiriületuspunktides laiaulatuslike IT-süsteemide abil, nagu Schengeni infosüsteem (SIS) ja viisainfosüsteem (VIS), ning tõhus reaalajas toimiv teabevahetus kõigi välispiiril asuvate piiriületuspunktide vahel;

e) riskianalüüsi tulemuste optimaalse rakendamise tagamine operatiiv- ja tehnilisel tasandil.

3. Artikli 3 lõike 1 punktis c nimetatud eesmärgi osas toetab fond järgmisi konkreetseid eesmärke:

a) piirivalvurite ühtse koolituse, väljaõppe ja kvalifikatsiooni järk-järguline kehtestamine kõigis liikmesriikides, eelkõige agentuuri poolt välja töötatud ühise põhikoolituse õppekava rakendamise teel ning sidusalt täiendades agentuuri tegevust antud valdkonnas;

b) piirivalvurite vahetuste ja lähetuste toetamine ja tihendamine liikmesriikide vahel, millega täiendatakse agentuuri suuniseid ja tegevust kõnealuses valdkonnas;

c) ühilduva nüüdisaegse tehnoloogia kasutamise edendamine välispiiril, kui see on eeskirjade õigeks, tõhusaks või ühtseks rakendamiseks hädavajalik;

d) ametiasutuste toetamine seoses ühesuguste menetluste kohaldamise ja järjepidevate, kiirete ja kõrgekvaliteediliste otsuste vastuvõtmisega välispiiri ületamise, sealhulgas viisade väljastamise küsimustes;

e) piirivalvurite ühise praktilise käsiraamatu kasutamise edendamine;

f) alade ja keskuste ehitamine ja kaasajastamine isikute jaoks, kellele ei anta sisenemisõigust või kes peetakse kinni pärast välispiiri ebaseaduslikku ületamist või lähenemisel välispiirile eesmärgiga siseneda ebaseaduslikult liikmesriikide territooriumile;

g) turvalisuse suurendamine piiripunktides, et tagada piirivalvurite julgeolek ning varustuse, järelevalvesüsteemide ja transpordivahendite kaitse.

4. Artikli 3 lõike 1 punktis d nimetatud eesmärgi osas toetab fond järgmisi konkreetseid eesmärke:

a) sisserände kontaktametnike võrgustiku tegutsemisvõime tugevdamine ja tõhusama koostöö edendamine liikmesriikide asutuste vahelise võrgustiku kaudu;

b) selliste meetmete võtmine, mille eesmärgiks on aidata liikmesriike ja veoettevõtjaid nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/82/EÜ (veoettevõtjate kohustuste kohta edastada reisijaid käsitlevaid andmeid) ⁽¹⁾ ja 19. juuni 1990. aasta konventsiooni (millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta) ⁽²⁾ (edaspidi „Schengeni konventsioon“) artikliga 26 ette nähtud kohustuste täitmisel, et hoida ära ebaseaduslikku saabumist välispiirile;

c) tõhusama koostöö edendamine lennuettevõtetega lähteriigi lennujaamades, sealhulgas reisidokumentidealane ühtne väljaõpe lennuettevõtete personalile;

d) kvaliteedijuhtimise, heade teenuste ja rajatiste edendamine viisataotlusprotsessi infrastruktuuri osas;

e) liikmesriikide vahelise koostöö edendamine konsulaarteenistuste pädevuse suurendamisel seoses viisataotluste läbivaatamisega;

f) ühiste uurimismeetodite ja ühtsete haldustoimingute edendamine ning viisade andmise üle otsustamine liikmesriigi erinevates kolmandates riikides asuvate konsulaarteenistuste poolt;

g) süsteemsema ja korrapärasema koostöö edendamine liikmesriikide konsulaar- ja muude teenistuste vahel, eelkõige seoses viisainfosüsteemiga (VIS), sealhulgas res-

⁽¹⁾ ELT L 261, 6.8.2004, lk 24.

⁽²⁾ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19. Konventsiooni on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1987/2006 (ELT L 381, 28.12.2006, lk 4).

sursside ja viisaväljastamisvahendite ühiskasutusse võtmine, teabevahetus, viisataotlusi käsitlevad ülevaated ja uuringud ning ühiste viisataotluskeskuste väljaarendamine;

- h) liikmesriikide selliste algatuste edendamine, mille eesmärgiks on ühised uurimismeetodid, ühtsed haldusmenetlused ja ühtne otsuste tegemine viisade kohta liikmesriikide konsulaarteenistuste poolt;
- i) ühiste konsulaarbüroode asutamine.

Artikkel 5

Abikõlblikud meetmed liikmesriikides

1. Fond toetab liikmesriikide meetmeid, mis on seotud artikli 4 lõigetes kindlaks määratud konkreetsete eesmärkide ja eelkõige alljärgnevaga:

- a) piiriületuskohtade infrastruktuur ja hooned, näiteks piiripunktid, helikopterite maandumispaigad või teed või ooteruumid piiriületuspunktis järjekorras ootavatele sõidukitele või isikutele;
- b) infrastruktuur, hooned ja süsteemid järelevalve tagamiseks piiriületuspunktide vahel ja välispiiri ebaseadusliku ületamise vältimiseks;
- c) varustus, nagu näiteks sensorid, videovalve, dokumentide kontrollimise seadmed, tuvastusvahendid, mobiilsed või püsiterminalid SISi, VISi, Euroopa kuvaarhiveerimissüsteemi (FADO) ning muude üleeuroopaliste ja siseriiklike süsteemidega konsulteerimiseks;
- d) transpordivahendid välispiiri kontrollimiseks, näiteks sõidukid, laevad, helikopterid ja kerglennukid, mis on varustatud spetsiaalse elektroonikaga piiri seireks ja inimete avastamiseks transpordivahendites;
- e) seadmed reaajas toimuvaks teabevahetuseks asjaomaste asutuste vahel;
- f) info- ja sidetehnoloogilised süsteemid;
- g) töötajate (piirivalvurid, immigratsiooni- ja konsulaarametnikud) lähetus- ja vahetusprogrammid;
- h) asjaomaste asutuste personali väljaõpe ja koolitus, sealhulgas keeleõpe;
- i) investeeringud nüüdisaegse tehnoloogia arendamiseks, katsetamiseks ja paigaldamiseks;
- j) uuringud ja katseprojektid, millega viiakse ellu liikmesriikide vahelisest piirikontrolli alasest operatiivkoostööst

tulenevaid soovitusi, toimumisstandardeid ja parimaid tavasid;

- k) uuringud ja katseprojektid, mille eesmärgiks on edendada innovatsiooni, lihtsustada kogemuste ja heade tavade vahetamist ning parandada kolmandates riikides asuvate liikmesriikide konsulaar- ja muude asutuste tegevuse juhtimist seoses kolmandate riikide kodanike liikumisega liikmesriikide territooriumile ja liikmesriikide sellealase koostööga.

2. Fond ei toeta ajutise välispiiriga seotud meetmeid, kui need meetmed kujutavad endast struktuurset investeeringut, mis ei sobi kokku eesmärgiga lõpetada isikute kontrollimine sellel piiril, eelkõige vastavalt lõike 1 punktides a ja b nimetatud meetmetele.

Artikkel 6

Transiidi erisüsteem

1. Fond toetab transiidiviisade eest saamata jäänud tulu ja transiiti hõlbustavate dokumentide (FTD) ja raudteetransiiti hõlbustavate dokumentide (FRTD) rakendamise tuleneva lisakulu hüvitamist vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 693/2003 ⁽¹⁾ ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 694/2003 ⁽²⁾.

2. Lõikes 1 tähendab lisakulu kulu, mis tuleneb otseselt transiidi erikorra rakendamise erinõuetest ega teki seoses transiidi- või muude viisade väljastamisega.

Rahastamiseks abikõlblikud on järgmised lisakulud:

- a) infrastruktuuriinvesteeringud;
- b) transiidi erikorra rakendamise seotud personali väljaõpe;
- c) lisanduvad tegevuskulud, sealhulgas konkreetselt transiidi erikorra rakendamisega seotud personali palgakulud.

3. Lõikes 1 sätestatud saamata jäänud tulud arvutatakse viisadid käsitlevate üldiste konsulaarjuhiste 12. lisas sätestatud transiidiviisade hinnataseme alusel ja artikli 14 lõikes 9 sätestatud finantsraamistiku piires.

Artikkel 7

Ühenduse meetmed

1. Komisjoni algatusel võib kuni 6 % fondi olemasolevatest vahenditest kasutada selliste riikidevaheliste meetmete või kogu ühenduse huvidele vastavate meetmete (edaspidi „ühenduse meetmed“) rahastamiseks, mis on seotud järgmiste eesmärkidega:

- a) aidata kaasa liikmesriikide kolmandates riikides asuvate konsulaarinduste ja muude teenistuste tegevuse tõhustamisele seoses kolmandate riikide kodanike liikumisega

⁽¹⁾ ELT L 99, 17.4.2003, lk 8.

⁽²⁾ ELT L 99, 17.4.2003, lk 15.

liikmesriikide territooriumile ja liikmesriikide sellealasele koostööle, sealhulgas lennujaamade kontaktametnike ja sisserrände kontaktametnike tegevusele;

- b) edendada tolli-, veterinaar- ja fütosanitaarkontrolli suuremat kaasamist integreeritud piiride haldamisse vastavalt poliitika arengusuundadele selles valdkonnas;
- c) osutada liikmesriikidele abiteenuseid nõuetekohaselt põhjendatud eriolukorras, mis nõuab kiiret tegutsemist liikmesriikide välispiiril.

2. Selleks et olla rahastamiseks abikõlblikud, peavad lõike 1 punktides a ja b loetletud ühenduse meetmed eelkõige:

- a) edendada ühendusesisest koostööd ühenduse õigusaktide ja heade tavade rakendamisel;
- b) toetama selliste riikidevaheliste koostöövõrgustike ja katseprojektide loomist, mis põhinevad innovatsiooni edendamiseks ning kogemuste ja heade tavade vahetamise lihtsustamiseks kahe või enama liikmesriigi konsulaaresinduste riikidevahelisel partnerlusel;
- c) toetama uuringuid, teabe levitamist ja vahetamist seoses parimate tavade ja kõigi muude aspektidega, mis on seotud üldeesmärgiga aidata kaasa liikmesriikide kolmandates riikides asuvate konsulaaresinduste tegevuse tõhustamisele ja liikmesriikide sellealasele koostööle, sealhulgas nüüdisaegse tehnoloogia kasutamisele;
- d) toetama projekte ja uuringuid, mille abil püütakse leida võimalusi uute koostöövormide loomiseks ühenduses ning milles käsitletakse selle valdkonna ühenduse õigust, eelkõige ühiste taotluskeskuste loomist;
- e) toetama ühiste statistiliste vahendite, meetodite ja näitajate väljatöötamist ja kohaldamist liikmesriikide poolt, et mõõta viisapoliitika ja konsulaarkoostöö valdkonnas asetleidvaid poliitilisi arenguid.

3. Iga-aastane tööprogramm, milles sätestatakse ühenduse meetmete prioriteetid, võetakse vastu vastavalt artikli 56 lõikes 2 osutatud menetlusele.

II PEATÜKK

TOETAMISE PÕHIMÕTTED

Artikkel 8

Vastastikune täiendavus, kooskõlastatus ja vastavus

1. Fond annab toetust, mis täiendab riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke meetmeid, integreerides need ühenduse prioriteetidesse.
2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et fondist ja liikmesriikide antav toetus oleks kooskõlas ühenduse tegevuse, poliitika ja

prioriteetidega. Eelkõige tuleb kooskõla silmas pidada artiklis 21 osutatud mitmeaastase programmi puhul.

3. Fondist rahastatavad toimingud vastavad asutamislepingu sätetele ja nende kohaselt vastu võetud õigusaktidele.

Artikkel 9

Programmitöö

1. Fondi eesmärkide saavutamiseks tegutsetakse mitmeaastase programmiperioodi (2007–2013) raames, mille kohta tehakse vahekokkuvõtte vastavalt artiklile 24. Mitmeaastase programmi töö süsteem hõlmab prioriteete ning juhtimis-, otsustamis-, auditeerimis- ja tõendamismenetlust.

2. Komisjoni heaks kiidetud mitmeaastaseid programme rakendatakse aastaprogrammide kaudu.

Artikkel 10

Meetmete subsidiaarsus ja proportsionaalsus

1. Artiklites 21 ja 23 osutatud mitmeaastaste programmide ja aastaprogrammide elluviimise eest vastutavad liikmesriigid sobival piirkondlikul tasandil vastavalt nende konkreetsele institutsioonilisele süsteemile. Vastutust teostatakse käesoleva otsuse kohaselt.

2. Auditeerimissätete raames komisjoni ja liikmesriikide poolt kasutatavad vahendid sõltuvad ühenduse toetuse suurusel. Sama põhimõtet kohaldatakse hindamist käsitlevate sätete ning mitmeaastaseid programme ja aastaprogramme käsitlevate aruannete suhtes.

Artikkel 11

Rakendusmeetodid

1. Ühenduse eelarvest fondile eraldatud osa täidetakse vastavalt finantsmääruse artikli 53 lõike 1 punktile b, välja arvatud käesoleva otsuse artiklis 7 osutatud ühenduse meetmete ja artiklis 17 osutatud tehnilise abi puhul.

2. Komisjon kasutab oma volitusi Euroopa Liidu üldeelarve täitmisel järgmiselt:

- a) komisjon kontrollib vastavalt artiklis 34 kirjeldatud menetlusele haldus- ja kontrollisüsteemide olemasolu ja nõuetekohast toimimist liikmesriikides;
- b) komisjon lükkab edasi või peatab maksete tegemise täielikult või osaliselt vastavalt artiklites 43 ja 44 kirjeldatud menetlustele, kui liikmesriigi haldus- ja kontrollisüsteemid ei toimi, ning kohaldab mis tahes muid vajalikke finantskorrektsioone vastavalt artiklites 47 ja 48 kirjeldatud menetlustele.

3. Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja arendamisega seotud osalevad fondis vastavalt käesolevale otsusele.

4. Kehtestatakse kord, milles täpsustatakse osalemiseks vajalikud lisaeeskirjad, sealhulgas sätted, mis tagavad ühenduse finantshuvide kaitse ja kontrollikoja auditeerimisalased volitused.

Artikkel 12

Partnerlus

1. Iga liikmesriik korraldab vastavalt kehtivatele siseriiklikele eeskirjadele ja tavadele partnerluse asutuste ja organitega, kes on kaasatud mitmeaastase programmi rakendamisse või kes asjaomase liikmesriigi hinnangul võivad anda olulise panuse mitmeaastase programmi arendamisse.

Sellised asutused ja organid võivad hõlmata pädevaid piirkondlikke, kohalikke, munitsipaal- ja muid avaliku sektori ametiasutusi ning rahvusvahelisi organisatsioone, eelkõige ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Bürood (UNHCR), ja kodanikuühendusi, nagu näiteks valitsusvälised organisatsioonid ja tööturu osapooled.

2. Sellise partnerluse raames järgitakse täielikult iga partnerite kategooria vastavaid institutsioonilisi, õiguslikke ja finantsvolitusi.

III PEATÜKK

FINANTSRAAMISTIK

Artikkel 13

Koguvahendid

1. Rahastamispakett käesoleva otsuse rakendamiseks ajavahemikuks 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 on 1 820 miljonit eurot.

2. Iga-aastased assigneeringud määravad eelarvapädevad institutsioonid finantsraamistiku piires.

3. Komisjon koostab iga-aastase soovitusliku jaotuse liikmesriikide vahel vastavalt artiklis 14 kehtestatud kriteeriumitele.

Artikkel 14

Iga-aastane vahendite jaotamine liikmesriikide abikõlblike meetmete jaoks

1. Olemasolevad aastavahendid jagatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:

- a) 30 % välismaismaapiiridele,
- b) 35 % välismerepiiridele,
- c) 20 % lennujaamadele,
- d) 15 % konsulaaresindustele.

2. Lõike 1 punkti a kohaselt kättesaadavad vahendid jagatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:

- a) 70 % vastavalt välispiiri pikkusele, mis arvutatakse kaalu-koefitsientide alusel iga konkreetse piiriosa kohta, mis määratakse kindlaks vastavalt artikli 15 lõike 3 punktile a; ja
- b) 30 % vastavalt töökoormusele välismaismaapiiril, mis määratakse kindlaks vastavalt lõike 7 punktile a.

3. Lõike 1 punkti b kohaselt kättesaadavad vahendid jagatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:

- a) 70 % vastavalt välispiiri pikkusele, mis arvutatakse kaalu-koefitsientide alusel iga konkreetse piiriosa kohta, mis määratakse kindlaks vastavalt artikli 15 lõike 3 punktile b; ja
- b) 30 % vastavalt töökoormusele välismerepiiril, mis määratakse kindlaks vastavalt lõike 7 punktile a.

4. Lõike 1 punkti c kohaselt kättesaadavad vahendid jagatakse liikmesriikide vahel vastavalt nende lennujaamade töökoormusele, mis määratakse kindlaks vastavalt lõike 7 punktile b.

5. Lõike 1 punkti d kohaselt kättesaadavad vahendid jagatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:

- a) 50 % vastavalt liikmesriikide konsulaaresindustele nõukogu 15. märtsi 2001. aasta määruse (EÜ) nr 539/2001 (milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud) ⁽¹⁾ I lisa loetletud riikides; ning
- b) 50 % vastavalt liikmesriikide määruse (EÜ) nr 539/2001 I lisa loetletud riikides asuvate konsulaaresinduste töökoormusele viisapoliitika haldamise osas, mis on kindlaks määratud kooskõlas käesoleva artikli lõike 7 punktiga c.

6. Lõike 1 punktide a ja b kohaste vahendite iga-aastasel jaotamisel:

- a) võetakse niikaua, kui kohaldatakse 2003. aasta ühinemisakti protokollis 10 artikli 1 sätteid, arvesse nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 866/2004 (ühinemisakti protokollis 10 artiklis 2 sätestatud korra kohta) ⁽²⁾ artiklis 1 nimetatud alade vahelist eraldusjoont, kuigi selle puhul ei ole tegemist välismaismaapiiriga, kuid mitte kõnealusest eraldusjoonest põhja poole jäävat merepiiri;
- b) tähendab „välismerepiir” liikmesriikide territoriaalmere välispiiri vastavalt ÜRO mereõiguse konventsiooni artik-

⁽¹⁾ EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 851/2005 (ELT L 141, 4.6.2005, lk 3).

⁽²⁾ ELT L 161, 30.4.2004, lk 128. Parandatud versioon ELT L 206, 9.6.2004, lk 51. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1283/2005 (ELT L 203, 4.8.2005, lk 8).

lite 4–16 määratlusele. Kui aga ebaseadusliku rände või sisenemise tõkestamiseks on vaja regulaarselt läbi viia kaugoperatsioon, loetakse selleks kõrge ohutusemaga piirkonna välispiiri. See määratakse kindlaks asjaomaste liimesriikide poolt esitatud kahe viimase aasta operatiivandmeid arvesse võttes. Käesolevat välismerepiiri määratlust kasutatakse ainult käesolevas otsuses ning kõik operatsioonid järgivad rahvusvahelist õigust.

7. Töökoormuse aluseks võetakse kahe eelneva aasta keskmised näitajad järgmiste tegurite osas:

- a) välismaismaapiiril ja välismerepiiril:
  - i) ametlikes piiripunktides välispiiri ületanud isikute arv;
  - ii) kolmandate riikide kodanike arv, kellel keelati sisenemine kõnealusel välispiiril;
  - iii) pärast ebaseaduslikku välispiiriületust tabatud kolmandate riikide kodanike arv, sealhulgas merel tabatud isikute arv;

b) lennujaamades:

- i) ametlikes piiripunktides välispiiri ületanud isikute arv;
- ii) kolmandate riikide kodanike arv, kellel keelati sisenemine kõnealusel välispiiril;

c) konsulaaresindustes:

viisataotluste arv.

2007. aasta töökoormuse aluseks on ainult 2005. aasta andmed.

8. Lõigetes 2 ja 3 osutatud kaalukoefitsiendid määrab agentuur kindlaks kooskõlas artikliga 15.

9. Lõike 2 punktis a osutatud välismaismaapiiri pikkuse osas ei võeta vahendite iga-aastase jaotuse arvutamisel arvesse ajutist välispiiri. Arvesse võetakse siiski Euroopa Liiduga 1. maiks 2004 ühinenud liikmesriigi ajutist välispiiri liikmesriigiga, mis ühines liiduga pärast 1. maid 2004.

10. Lõikes 7 osutatud töökoormuse kontrollarvudeks on kooskõlas ühenduse õigusaktidega liikmesriikide esitatud andmetel põhinevad komisjoni (Eurostat) värskemad andmed.

Juhul kui liikmesriik ei ole komisjonile (Eurostatile) esitanud asjaomaseid statistilisi andmeid, esitab ta võimalikult kiiresti esialgsed andmed.

Enne kõnealuste andmete tunnistamist kontrollarvudeks, hindab komisjon (Eurostat) asjaomase statistilise teabe kvaliteeti,

võrreldavust ja täielikkust vastavalt tavapärasele töökorrale. Komisjoni (Eurostati) taotlusel esitavad liikmesriigid selleks kogu vajaliku teabe.

11. Kui kontrollarvud ei ole komisjoni (Eurostati) ühenduse õigusaktide kohaselt esitatud statistiliste andmetena kättesaadavad, esitavad liikmesriigid komisjonile iga aasta 1. novembriks esialgsed andmed, et kooskõlas artikli 23 lõikega 2 arvutada neile järgmisel aastal eraldatavad hinnangulised summad.

Enne kõnealuste andmete tunnistamist kontrollarvudeks, võib komisjon (Eurostat) hinnata asjaomase statistilise teabe kvaliteeti, võrreldavust ja täielikkust vastavalt tavapärasele töökorrale. Komisjoni (Eurostati) taotlusel esitavad liikmesriigid selleks kogu vajaliku teabe.

12. Lõikes 1 nimetatud vahendid ei sisalda artikli 6 ja artikli 19 alusel eraldatavaid vahendeid. Ajavahemikuks 2007–2013 artikli 6 alusel eraldatavad vahendid ei ületa 108 miljonit eurot.

Artikkel 15

Vahendite iga-aastase jaotamise eesmärgil agentuuri teostatav riskianalüüs

1. Artikli 14 lõikes 8 osutatud kaalukoefitsientide kindlaksmääramiseks esitab agentuur komisjonile iga aasta 1. aprilliks eriaruande, milles kirjeldatakse patrull- ja vaatlustegevuse läbiviimise raskusi ja olukorda liikmesriikide välispiiril, pöörates erilist tähelepanu liikmesriikide konkreetsele lähedusele suurema ebaseadusliku sisserände ohuga piirkondadele eelneval aastal ning võttes samuti arvesse kõnealustesse liikmesriikidesse ebaseaduslikult sisenenud isikute arvu ja nende liikmesriikide suurust.

2. Vastavalt määruse (EÜ) nr 2007/2004 artiklis 4 osutatud ühise integreeritud riskianalüüsi mudelile analüüsitakse aruandes liikmesriikide välispiiri julgeolekut eelneval aastal mõjutanud ohte, võttes arvesse poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid arenguid asjaomastes kolmandates riikides, eelkõige kolmandates naaberriikides, ning esitatakse rändevogude ja välispiiril toimuva ebaseadusliku tegevuse võimalikud tulevikusuundumused.

Riskianalüüs tugineb peamiselt järgmistele agentuuri kogutud, liikmesriikide esitatud või komisjonilt (Eurostatilt) saadud andmetele:

- a) kolmandate riikide kodanike arv, kellel keelati välispiiril siseneda;
- b) kolmandate riikide kodanike arv, kes tabati välispiiri ebaseaduslikul ületamisel või välispiiri ebaseadusliku ületamise katsel;

- c) kinnipeetud isikute arv, kes on teadlikult abistanud kolmanda riigi kodanikke ebaseaduslikul sisenemisel;
- d) Schengeni piirieskirjade kohaselt piiripunktides avastatud võltsitud või valede reisidokumentide arv ning ekslikult välja antud reisidokumentide ja viisade arv.

Artiklis 20 osutatud strateegilistes suunistes kindlaks määratud konkreetseid prioriteete käsitlevate projektide puhul võib seda osakaalu suurendada kuni 75 %-ni.

Ühtekuuluvusfondist vahendeid saavate liikmesriikide puhul suurendatakse ühenduse toetus kuni 75 %-ni.

Kui kontrollarvud ei ole esitatud komisjoni (Eurostati) statistiliste andmetena, vaid liikmesriikide poolt, siis võib agentuur taotleda neilt liikmesriikidelt vajalikku teavet, et hinnata statistiliste andmete kvaliteeti, võrreldavust ja täielikkust. Sellise hindamise läbiviimiseks võib agentuur komisjonilt (Eurostatilt) abi paluda.

5. IV peatükis sätestatud programmitöö rakendamise raames valivad liikmesriigid rahastamiseks välja projektid järgmiste miinimumkriteeriumide alusel:

3. Samuti määratakse aruandes vastavalt lõigetele 1 ja 2 kindlaks iga liikmesriigi välispiiril praegu valitseva ohu tase ning asjaomase liikmesriigi välispiiri iga osa kohta järgmised konkreetsed kaalukoefitsiendid:

- a) olukord ja vajadused asjaomases liikmesriigis;
- b) kulutuste kulutõhusus, pidades muu hulgas silmas projektiga seotud isikute arvu;
- c) rahastamist taotleva organisatsiooni ja iga partnerorganisatsiooni kogemus, ekspertteadmised, usaldusväarsus ning rahaline panus;
- d) mil määral projekt täiendab teisi Euroopa Liidu üldeelarvest või siseriiklike programmide osana rahastatavaid meetmeid.

a) välismaismaapiir:

- i) koefitsient 1 tavalise ohutaseme puhul;
- ii) koefitsient 1,5 keskmise ohutaseme puhul;
- iii) koefitsient 3 kõrge ohutaseme puhul;

b) välismerepiir:

- i) koefitsient 0 minimaalse ohutaseme puhul;
- ii) koefitsient 1 tavalise ohutaseme puhul;
- iii) koefitsient 3 keskmise ohutaseme puhul;
- iv) koefitsient 8 kõrge ohutaseme puhul.

6. Üldjuhul antakse ühenduse finantsabi fondist toetatavatele meetmetele kuni kolmeks aastaks, tingimusel et esitatakse korrapäraseid eduaruandeid.

Artikkel 17

Komisjoni algatusel antav tehniline abi

1. Komisjoni algatusel ja/või nimel võidakse fondi iga-aastastest vahenditest maksimaalselt 500 000 EUR ulatuses rahastada käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikke ettevalmistusmeetmeid, järelevalve-, haldus- ja tehnilise abi meetmeid ning samuti hindamis-, auditeerimis- ja kontrollimeetmeid.

2. Kõnealused meetmed hõlmavad järgmist:

- a) hindamised, ekspertide aruanded, statistika ja uuringud, sealhulgas fondi üldise toimimise kohta;
- b) liikmesriikide, lõplike abisaajate ja üldsuse teavitamise meetmed, sealhulgas teadlikkuse suurendamise kampaaniad ning fondist rahastatavate projektide ühine andmebaas;
- c) juhtimiseks, järelevalveks, kontrollimiseks ja hindamiseks kasutatavate arvutisüsteemide paigaldamine, kasutamine ja omavahel ühendamine;
- d) ühise hindamis- ja järelevalveraamistiku kavandamine ning samuti näitajate süsteemide kavandamine, võttes vajadusel arvesse siseriiklikke näitajaid;

Artikkel 16

Rahastamisstruktuur

1. Finantseraldised fondist on toetuste vormis.

2. Fondi poolt toetatavaid meetmeid kaasrahastatakse avaliku sektori või eraallikatest, need on mittetulundusliku olemusega ning need pole abikõlblikud rahastamiseks Euroopa Liidu üldeelarvega kaetud allikatest.

3. Eraldised fondist täiendavad liikmesriikide poolt käesoleva otsusega hõlmatud meetmete jaoks eraldatud avaliku sektori või samaväärseid kulutusi.

4. Ühenduse toetus projektidele ei või artikli 4 alusel liikmesriikide rakendatavate meetmete korral ületada 50 % konkreetse meetme kogumaksumusest.

e) hindamismeetodite täiendamine ja teabevahetus kõnealuse valdkonna tavade osas;

IV PEATÜKK

f) liikmesriikide poolt vastavalt artiklile 27 määratud ametiasutustele suunatud teavitamis- ja koolitusmeetmed, mis täiendavad liikmesriikide jõupingutusi oma ametiasutustele juhiste andmisel kooskõlas artikli 33 lõikega 2.

PROGRAMMITÖÖ

Artikkel 20

Artikkel 18

Liikmesriikide algatusel antav tehniline abi

1. Liikmesriigi algatusel võidakse fondist iga aastaprogrammi raames rahastada ettevalmistus-, haldus-, järelevalve-, hindamis-, teavitamis- ja kontrollimeetmeid ning meetmeid fondide rakendamiseks vajaliku haldussuutlikkuse tugevdamiseks.

2. Iga aastaprogrammi raames tehniliseks abiks eraldatav summa ei või ületada:

a) ajavahemikul 2007–2010 7 % kõnealusele liikmesriigile aastas eraldatavast kaasrahastamise kogusummast, millele lisandub 30 000 EUR; ning

b) ajavahemikul 2011–2013 4 % kõnealusele liikmesriigile aastas eraldatavast kaasrahastamise kogusummast, millele lisandub 30 000 EUR.

Artikkel 19

Erimeetmed

1. Komisjon kinnitab igal aastal, vajadusel koostöös agentuuriga, loetelu liikmesriikide rakendatavatest erimeetmetest, mis aitavad kaasa Euroopa ühise integreeritud piirihaldussüsteemi arendamisele, kõrvaldades strateegilise tähtsusega piiripunktide puudusi, mis on välja toodud artiklis 15 osutatud riskianalüüsid.

2. Artikli 7 lõikes 3 osutatud aastaprogrammis sätestatakse kõnealuste meetmete rahastamise raamistik, sealhulgas nende eesmärgid ja hindamiskriteeriumid.

3. Väljavalitud meetmete loetelu võetakse vastu vastavalt artikli 56 lõikes 2 osutatud menetlusele.

4. Fondist erimeetmetele antav rahaline abi piirdub kuue kuu pikkuse ajavahemikuga ega ületa 80 % iga meetme kuludest.

5. Kõnealuste meetmete rahastamiseks kättesaadavad iga-aastased vahendid ei ületa 10 miljonit eurot. Lõikes 3 osutatud valimise järel kasutamata jäänud vahendeid võib kasutada artiklis 7 kindlaksmääratud meetmete rahastamiseks.

1. Komisjon võtab vastu strateegilised suunised, milles kehtestatakse fondi tegevuse raamistik, arvestades välispiiri- ja viisapoliitika valdkonnas tehtud edusamme ühenduse õigusaktide väljatöötamisel ja rakendamisel ning fondi rahaliste vahendite soovituslikku jaotust mitmeaastase programmiga hõlmatud ajavahemikul.

2. Artikli 3 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud üldeesmärke silmas pidades toetavad need suunised eelkõige ühenduse prioriteete seoses Euroopa ühise integreeritud piirihaldussüsteemi edasise järkjärgulise loomisega ning kontrolli ja järelevalve tugevdamisega liidu välispiiril.

3. Artikli 3 lõike 1 punktis d osutatud üldeesmärki silmas pidades toetavad need suunised eelkõige ühenduse prioriteete seoses ühise viisapoliitika edasiarendamisega osana mitmetasandilisest süsteemist, mille eesmärgiks on lihtsustada seaduslikku reisimist ja võidelda ebaseadusliku sisserändega, parandades viisataotlejate käsitlemist kohalikes konsulaaresindustes.

4. Komisjon võtab 31. juuliks 2007 vastu strateegilised suunised mitmeaastase programmi perioodi kohta.

5. Strateegilised suunised võetakse vastu vastavalt artikli 56 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Kõnealused strateegilised suunised lisatakse pärast nende vastuvõtmist käesolevale otsusele selle lisana.

Artikkel 21

Siseriiklike mitmeaastaste programmide ettevalmistamine ja heakskiitmine

1. Artiklis 20 osutatud strateegiliste suuniste alusel esitab iga liikmesriik mitmeaastase programmi kavandi, mis koosneb järgmistest elementidest:

a) liikmesriigis valitseva olukorra kirjeldus, mis hõlmab infrastruktuuri, varustust, transpordivahendeid, side- ja infotehnoloogilisi süsteeme ning piirivalve ja konsulaaresinduste teenistuses oleva personali väljaõppe ja koolituse korraldamist;

b) kõnealuse liikmesriigi vajaduste analüüs, mis hõlmab infrastruktuuri, varustust, transpordivahendeid, side- ja infotehnoloogilisi süsteeme ning piirivalve ja konsulaaresinduste teenistuses oleva personali väljaõppe ja koolituse korraldamist, ning tegevuseesmärgid nimetatud vajaduste rahuldamiseks mitmeaastase programmiga hõlmatud ajavahemiku jooksul;

- c) eesmärkide saavutamiseks kohase strateegia esitamine ja nende saavutamise seotud prioriteetidid ning prioriteetide elluviimiseks kavandatud meetmete kirjeldus;
- d) andmed selle kohta, kas nimetatud strateegia on kooskõlas teiste piirkondlike, riiklike ja ühenduse vahenditega;
- e) teave prioriteetide ja nende konkreetsete eesmärkide kohta. Kõnealuseid eesmärke peab olema võimalik mõõta piiratud arvu näitajate abil, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. Näitajad peavad võimaldama mõõta edasiminekut võrreldes esialgse olukorraga ning eesmärkide mõjusust prioriteetide elluviimisel;
- f) artiklis 12 sätestatud partnerluse põhimõtte rakendamiseks valitud lähenemisviisi kirjeldus;
- g) rahastamiskava projekt, milles on iga prioriteedi ja aasta-programmi kohta välja toodud kavandatav fondi osamaks ning avalikust või erasektorist pärineva kaasrahastamise kogusumma;
- h) mitmeaastase programmi avalikustamise tagamiseks kehtestatud sätted.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile oma mitmeaastase programmi kavandi hiljemalt neli kuud pärast seda, kui komisjon on koostanud strateegilised suunised.

3. Mitmeaastase programmi kavandi heakskiitmise eesmärgil analüüsib komisjon järgmist:

- a) mitmeaastase programmi kavandi kooskõla fondi eesmärkide ja artiklis 20 osutatud strateegiliste suunistega;
- b) mitmeaastase programmi kavandis esitatud meetmete asjakohasust seoses kavandatava strateegiaga;
- c) liikmesriigi poolt fondi meetmete rakendamiseks kehtestatud haldus- ja kontrollimenetluste vastavust käesoleva otsuse sätetele;
- d) mitmeaastase programmi kavandi vastavust ühenduse õigusele ja eelkõige isikute vaba liikumise tagamist toetavale ühenduse õigusele koostoimes välispiirikontrolli, varjupaika ja sisserännet käsitlevate kõrvalmeetmetega.

4. Kui mitmeaastase programmi kavand ei ole komisjoni hinnangul strateegiliste suunistega kooskõlas ja/või ei vasta käesoleva otsuse sätetele, millega kehtestatakse haldus- ja kontrollisüsteemid, või ei ole vastavuses ühenduse õigusega, palub komisjon asjaomasel liikmesriigil esitada kogu vajalik lisateave ning vajadusel vaadata mitmeaastase programmi kavand vastavalt läbi.

5. Komisjon kiidab mitmeaastase programmi heaks kolme kuu jooksul pärast selle ametlikku esitamist vastavalt artikli 56 lõikes 2 osutatud menetlusele.

Artikkel 22

Mitmeaastaste programmide muutmine

1. Asjaomase liikmesriigi või komisjoni algatusel vaadatakse mitmeaastane programm läbi ning vajaduse korral muudetakse seda ülejäänud programmitöö perioodiks, et võtta rohkem või muul viisil arvesse ühenduse prioriteete. Mitmeaastase programmi võib läbi vaadata hindamiste tulemusel ja/või pärast rakendamisel tekkinud raskusi.

2. Komisjon võtab otsuse mitmeaastase programmi muutmise heakskiitmise kohta vastu võimalikult kiiresti pärast asjaomase liikmesriigi vastava ametliku taotluse esitamist. Mitmeaastast programmi muudetakse vastavalt artikli 56 lõikes 2 osutatud menetlusele.

Artikkel 23

Aastaprogrammid

1. Komisjoni heaks kiidetud mitmeaastaseid programme rakendatakse aastaprogrammide kaudu.

2. Komisjon teavitab liikmesriike iga aasta 1. juuliks hinnangulistest summadest, mis neile järgmiseks aastaks iga-aastase eelarvemenetluse käigus tehtavatest kogueraldistest eraldatakse ja mis arvutatakse artikli 14 alusel.

3. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 1. novembriks järgmise aasta aastaprogrammi kavandi, mis on koostatud vastavalt mitmeaastasele programmile ning mis koosneb järgmistest elementidest:

- a) aastaprogrammi alusel rahastatavate projektide valiku üldeeskirjad;
- b) aastaprogrammi alusel toetatavate meetmete kirjeldus;
- c) fondist antava toetuse kavandatav jaotus programmi erinevate meetmete vahel ja summa, mida taotletakse artiklis 18 sätestatud tehnilise abi jaoks, et aastaprogrammi rakendada.

4. Komisjon võtab liikmesriigi aastaprogrammi kavandi läbi-vaatamisel arvesse fondile eelarvemenetluse käigus eraldatud assigneeringute lõplikku summat.

Komisjon teatab asjaomasele liikmesriigile ühe kuu jooksul alates aastaprogrammi kavandi ametlikust esitamisest, kas selle saab heaks kiita. Kui aastaprogrammi kavand ei ole mitmeaastase programmiga kooskõlas, palub komisjon kõnealusel liikmesriigil esitada kogu vajaliku teabe ning vajadusel aastaprogrammi kavandit vastavalt muuta.

Komisjon võtab aastaprogrammi heakskiitva rahastamisotsuse vastu kõnealuse aasta 1. märtsiks. Otsuses märgitakse asjaomasele liikmesriigile eraldatud summa ja millise ajavahemiku kulutused on abikõlblikud.

5. Selleks et võtta arvesse nõuetekohaselt põhjendatud eriolukordi, mida ei nähtud ette aastaprogrammi heakskiitmise ajal ning mis nõuavad kiiret tegutsemist, võib liikmesriik muuta fondi eraldiste jaotust aastaprogrammi erinevate meetmete vahel kuni 10 % ulatuses või eraldada kuni 10 % vahenditest muudele käesoleva otsuse kohastele meetmetele. Asjaomane liikmesriik teavitab komisjoni aastaprogrammi muutmisest.

Artikkel 24

Mitmeaastase programmi vahekokkuvõte

1. Komisjon vaatab strateegilised suunised läbi ning võtab vajaduse korral 31. märtsiks 2010 vastu muudetud strateegilised suunised ajavahemikuks 2011–2013.

2. Selliste muudetud strateegiliste suuniste vastuvõtmise korral vaatab iga liikmesriik oma mitmeaastase programmi läbi ning vajaduse korral muudab seda.

3. Artiklis 21 sätestatud siseriiklike mitmeaastaste programmide ettevalmistamist ja heakskiitmist käsitlevaid eeskirju kohaldatakse *mutatis mutandis* muudetud mitmeaastaste programmide ettevalmistamise ja heakskiitmise suhtes.

4. Muudetud strateegilised suunised võetakse vastu vastavalt artikli 56 lõikes 3 osutatud kontrolliliga regulatiivmenetlusele.

V PEATÜKK

HALDUS- JA KONTROLLISÜSTEEMID

Artikkel 25

Rakendamine

Komisjon vastutab käesoleva otsuse rakendamise eest ja võtab vastu vajalikud rakenduseeskirjad.

Artikkel 26

Haldus- ja kontrollisüsteemide üldalused

Liikmesriikide kehtestatud mitmeaastaste programmide haldus- ja kontrollisüsteemides nähakse ette:

- asjaomaste haldus- ja kontrolliorganite ülesannete määratlus ja organisatsiooniline jaotus;
- selliste organite vaheliste ja siseste ülesannete lahususe põhimõttest kinnipidamine;

- piisavad vahendid igale organile talle kogu fondist kaasrahastatavate meetmete rakendamise perioodiks antud ülesannete täitmiseks;
- aastaprogrammide deklareeritud kulutuste õigsuse ja korrapärasuse tagamise kord;
- usaldusväärsed raamatupidamis-, järelevalve- ja finantsaruandlussüsteemid elektroonilisel kujul;
- aruandlus- ja järelevalvesüsteem juhul, kui vastutav organ usaldab ülesannete täitmise mõnele teisele organile;
- ülesannete täitmiseks vajalike menetlusjuhiste olemasolu;
- süsteemi toimimise auditeerimise kord;
- süsteemid ja kord piisava kontrollijälje tagamiseks;
- eeskirjade eiramise ja alusetult makstud summade tagasinõudmise aruandlus- ja järelevalvemenetlused.

Artikkel 27

Ametiasutuste määramine

- Oma mitmeaastase programmi ja aastaprogrammide rakendamiseks määrab liikmesriik järgmised ametiasutused:
  - vastutav asutus: liikmesriigi funktsionaalne organ, liikmesriigi määratud siseriiklik avaliku sektori asutus või organ, või liikmesriigi avalikke teenuseid osutav eraõiguslik asutus, mis vastutab fondist toetust saava mitmeaastase programmi ja aastaprogrammide haldamise eest ning kannab hoolt komisjoniga suhtlemise eest;
  - sertifitseerimisasutus: liikmesriigi poolt kuludeklaratsioone enne nende komisjonile saatmist tõendama määratud siseriiklik avaliku sektori asutus või organ, või sellise asutuse või organina toimiv ametiisik;
  - auditeerimisasutus: liikmesriigi määratud siseriiklik avaliku sektori asutus või organ, kes on oma ülesannetes vastutavast asutusest ja sertifitseerimisasutusest sõltumatu ja kes vastutab haldus- ja kontrollisüsteemi tõhusa toimimise kontrollimise eest;
  - vajaduse korral volitatud asutus.

2. Liikmesriik kehtestab eeskirjad, mis reguleerivad tema suhteid lõikes 1 osutatud ametiasutustega ning nende suhteid komisjoniga.

3. Artikli 26 punkti b kohaselt võivad mõned või kõik käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ametiasutused olla ühe ja sama organi osad.

4. Komisjon võtab artiklite 28–32 rakenduseeskirjad vastu vastavalt artikli 56 lõikes 2 osutatud menetlusele.

Artikkel 28

Vastutav asutus

1. Vastutav asutus vastab järgmistele miinimumtingimustele. Vastutav asutus:

- a) on juriidiline isik, välja arvatud juhul, kui ta on liikmesriigi funktsionaalne organ;
  - b) omab vajalikku infrastruktuuri hõlpsaks suhtlemiseks suure hulga kasutajatega ja teiste liikmesriikide vastutavate organite ja komisjoniga;
  - c) tegutseb sellises halduslikus raamistikus, mis võimaldab tal oma ülesandeid täita korrektselt ja huvide konflikti vältides;
  - d) on võimeline kohaldama ühenduse vahendite fondijuhtimiseeskirju;
  - e) omab rahalist ja haldussuutlikkust, mis on võrdeline tema hallatavate ühenduse vahendite suurusega;
  - f) omab enda käsutuses töötajad, kellel on asjakohane erialane kvalifikatsioon haldusalaseks tööks rahvusvahelises keskkonnas.
2. Liikmesriik tagab vastutavale asutusele piisavad vahendid, et see saaks jätkata oma ülesannete nõuetekohast täitmist kogu ajavahemiku 2007–2013 vältel.
3. Komisjon võib abistada liikmesriike personali koolitamisel, eelkõige seoses V–IX peatüki nõuetekohase kohaldamisega.

Artikkel 29

Vastutava asutuse ülesanded

1. Vastutava asutuse ülesanne on hallata ja rakendada mitmeaastast programmi kooskõlas usaldusväärse finantshalduse põhimõtetega.

Eelkõige teeb vastutav asutus järgmist:

- a) konsulteerib partneritega vastavalt artiklile 12;
- b) esitab komisjonile artiklites 21 ja 23 osutatud mitmeaastaste ja aastaprogrammide kavandid;
- c) korraldab vajadusel pakkumiskutsete ja ettepanekute esitamise kutsete esitamise ning levitab sellekohast teavet;
- d) korraldab fondist kaasrahastatavate projektide väljavalimise kooskõlas artikli 16 lõikes 5 sätestatud kriteeriumidega;
- e) võtab vastu komisjoni tehtud maksed ja teeb makseid lõplikele abisaajatele;

- f) tagab järjepidevuse ja vastastikuse täiendavuse fondist ning teistest asjaomastest siseriiklikest ja ühenduse rahastamisvahenditest toimuva kaasrahastamise vahel;
- g) jälgib kaasrahastatud toodete üleandmist ja teenuste osutamist ning meetmete puhul seda, et deklareeritud kulud on tegelikult tehtud ning vastavad ühenduse ja siseriiklikele eeskirjadele;
- h) tagab raamatupidamisdokumentatsiooni registreerimis- ja säilitamissüsteemi olemasolu elektroonilisel kujul asjaomase aastaprogrammi iga meetme jaoks ning vajalike rakendamist käsitlevate andmete kogumise finantsjuhtimiseks, järelevalveks, kontrolliks ja hindamiseks;
- i) tagab, et lõplikud abisaajad ja fondist kaasrahastatavate meetmete rakendamisel osalevad muud organid kasutaksid eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskoodide kõigi meetmega seotud tehingute kohta, ilma et see piiraks siseriiklike raamatupidamiseeskirjade kohaldamist;
- j) tagab, et artiklis 51 nimetatud fondi hindamine viiakse läbi artikli 52 lõikes 2 sätestatud tähtaegade jooksul kooskõlas komisjoni ja liikmesriigi vahel kokkulepitud kvaliteedistandarditega;
- k) kehtestab korra, mis tagab kõikide piisava kontrollijälje tagamiseks nõutavate kuludid ja auditeid käsitlevate dokumentide säilitamise kooskõlas artiklis 45 osutatud nõuetega;
- l) tagab, et auditeerimisasutus saaks artikli 32 lõikes 1 sätestatud auditite läbiviimiseks kogu vajaliku teabe kasutatud haldusmenetluste ja fondist kaasrahastatud projektide kohta;
- m) tagab, et sertifitseerimisasutus saab kogu tõendamiseks vajaliku teabe kuludega seotud menetluste ja kontrollide kohta;
- n) koostab aastaprogrammide rakendamise kohta eduaruandeid ja lõpparuandeid, sertifitseerimisasutuse poolt tõendatud kuludeklaratsioone ja maksetaotlusi ning vajadusel tagasimaksedeklaratsioone ja esitab need komisjonile;
- o) levitab teavet ja viib läbi nõustamist ning tutvustab toetust saanud meetmete tulemusi;
- p) teeb koostööd komisjoniga ja vastutavate asutustega teistes liikmesriikides;
- q) kontrollib artikli 35 lõikes 6 osutatud suuniste järgimist lõplike abisaajate poolt.

2. Liikmesriikides rakendatavate projektide haldamisega seonduvat vastutava asutuse tegevust võib rahastada artiklis 18 osutatud tehnilise abi vahenditest.

Artikkel 30

Vastutava asutuse ülesannete delegeerimine

1. Kui kõik või osa vastutava asutuse ülesannetest delegeeritakse volitatud asutusele, määrab vastutav asutus kindlaks delegeeritud ülesannete ulatuse ning kehtestab delegeeritud ülesannete täitmiseks üksikasjalikud menetlused, mis on kooskõlas artiklis 28 sätestatud tingimustega.

2. Nimetatud menetlused sisaldavad nõuet anda vastutavale asutusele korrapäraselt teavet delegeeritud ülesannete tulemusliku täitmise ja selleks kasutatud vahendite kohta.

Artikkel 31

Sertifitseerimisasutus

1. Sertifitseerimisasutus:

- a) tõendab, et:
  - i) kuludeklaratsioon on õige ning koostatud kontrollitavatest tõendavatest dokumentidest ja usaldusväärsetest raamatupidamissüsteemidest lähtudes;
  - ii) deklareeritud kulud vastavad kohaldatavatele ühenduse ja siseriiklikele eeskirjadele ning on tehtud seoses rahastamiseks valitud meetmetega, kooskõlas asjaomase programmi suhtes kohaldatavate nõuetega ning ühenduse ja siseriiklike eeskirjadega;
- b) tagab tõendamise eesmärgil piisava teabe saamise vastutavalt asutuselt kuludeklaratsioonides märgitud kuludis käsitleva korra ja nende kulude kontrollimise kohta;
- c) võtab tõendamise eesmärgil arvesse kõik auditeerimisasutuse poolt või vastutusel läbi viidud auditite tulemusi;
- d) säilitab komisjonile deklareeritud kulude raamatupidamis-dokumendid elektroonilisel kujul;
- e) kontrollib ühenduse rahalise toetuse tagasinõudmist, vajadusel koos viivisega, kui see on avastatud rikkumisi silmas pidades alusetult makstud;
- f) peab arvestust Euroopa Liidu üldeelarvega seoses tagasinõudmisele kuuluvate ja tagasinõutud summade kohta, arvates need võimaluse korral järgmisest kuludeklaratsioonist maha.

2. Sertifitseerimisasutuse tegevust seoses liikmesriikides rakendatavate projektidega võib rahastada artiklis 18 osutatud tehnilise abi vahenditest, eeldusel et arvestatakse kõnealuse asutuse artiklis 27 kirjeldatud pädevust.

Artikkel 32

Auditeerimisasutus

1. Auditeerimisasutus:

- a) tagab auditite läbiviimise, et kontrollida haldus- ja kontrollisüsteemi toimimise tõhusust;
- b) tagab, et meetmete auditid viiakse läbi deklareeritud kulude tõendamiseks vajaliku valimi alusel; valim esindab vähemalt 10 % iga aastaprogrammi kogu abikõlblikust kulust;
- c) esitab komisjonile kuue kuu jooksul alates mitmeaastase programmi heakskiidu saamisest auditeerimisstrateegia, mis hõlmab punktides a ja b nimetatud auditite läbiviivaid organeid, kindlustades peamiste fondi kaasrahastamisest abisaajate auditeerimise ja auditite ühtlase jaotuse kogu programmitöö perioodi vältel.

2. Kui käesoleva otsusega määratud auditeerimisasutus on määratud auditeerimisasutus ka vastavalt otsustele nr 573/2007/EÜ, nr 575/2007/EÜ ja 2007/.../EÜ või kui ühist korda kohaldatakse kahe või enama kõnealuse fondi suhtes, võib lõike 1 punkti c kohaselt esitada ühe ühise auditeerimisstrateegia.

3. Auditeerimisasutus koostab iga aastaprogrammi kohta aruande, mis koosneb järgmisest:

- a) aasta auditeerimisaruande, milles esitatakse eelmise aastaprogrammi suhtes vastavalt auditistrateegiale läbiviidud auditite tulemused ning antakse aru programmi haldus- ja kontrollisüsteemis avastatud puudustest;
- b) auditeerimisasutuse vastutusel läbi viidud kontrollidel ja audititel põhinev arvamus selle kohta, kas haldus- ja kontrollisüsteemi toimimine annab piisava tagatise, et komisjonile esitatud kuludeklaratsioonid on õiged ja nende aluseks olnud tehingud on seaduslikud ja nõuetekohased;
- c) deklaratsioon, milles antakse hinnang lõppmakse maksetaotluse või tagasimakse deklaratsiooni kehtivusele ja asjaomaste kulutuste seaduslikkusele ja korrakohasusele.

4. Auditeerimisasutus tagab, et auditeerimisel võetakse arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardeid.

5. Liikmesriikides rakendatavate projektidega seotud auditeerimist võib rahastada artiklis 18 osutatud tehnilise abi vahenditest,

eeldusel et arvestatakse auditeerimisasutuse artiklis 27 kirjeldatud pädevust.

VI PEATÜKK

KOHUSTUSED JA KONTROLL

Artikkel 33

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid vastutavad mitmeaastaste programmide ja aastaprogrammide usaldusväärse finantsjuhtimise ja nende aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrakohasuse tagamise eest.
2. Liikmesriigid tagavad, et vastutavaid asutusi ja mis tahes volitatud asutusi, sertifitseerimisasutusi, auditeerimisasutusi ja muid asjakohaseid organeid juhendatakse piisavalt artiklites 26–32 nimetatud haldus- ja kontrollisüsteemide loomisel, et tagada ühenduse rahastamisabi tõhus ja korrektne kasutamine.
3. Liikmesriigid väldivad eeskirjade eiramisi ning avastavad ja kõrvaldavad need. Nad teatavad eeskirjade eiramisest komisjonile ning teavitavad komisjoni haldus- ja kohtumenetluste kulgemisest.

Kui lõplikule abisaajale alusetult tehtud makseid ei ole võimalik tagasi saada, vastutab asjaomane liikmesriik kaotatud summade Euroopa Liidu üldeelarvesse tagasimaksmise eest, kui tehakse kindlaks, et kahju on tekkinud temapoolse eeskirjade eiramise või hooletuse tagajärjel.

4. Meetmete finantskontrolli eest vastutavad esmajoones liikmesriigid, kes tagavad ka haldus- ja kontrollisüsteemide kohaldamise ja auditite läbiviimise selliselt, et oleks tagatud ühenduse vahendite korrektne ja tulemuslik kasutus. Liikmesriigid esitavad komisjonile nimetatud süsteemide kirjelduse.

5. Lõigete 1–4 kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad võetakse vastu vastavalt artikli 56 lõikes 2 osutatud menetlusele.

Artikkel 34

Haldus- ja kontrollisüsteemid

1. Enne mitmeaastase programmi heakskiitmist komisjoni poolt vastavalt artikli 56 lõikes 2 osutatud menetlusele tagavad liikmesriigid, et on loodud haldus- ja kontrollisüsteemid vastavalt artiklitele 26–32. Nad vastutavad selle eest, et süsteemid toimivad tõhusalt kogu programmiperioodi vältel.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile koos oma mitmeaastase programmi kavandiga vastutavate asutuste, volitatud asutuste ja sertifitseerimisasutuste struktuuri ning töökorra kirjelduse ning neis asutustes ja organites toimivate siseauditisüsteemide, auditeerimisasutuse ja mis tahes teise tema poolt volitatud auditeid teostava organi kirjelduse.

3. Komisjon vaatab käesoleva sätte kohaldamise läbi artikli 52 lõike 3 kohase ajavahemikku 2007–2010 käsitleva aruande koostamise kontekstis.

Artikkel 35

Komisjoni kohustused

1. Komisjon veendub vastavalt artiklis 34 sätestatud menetlusele, et liikmesriigid on loonud artiklite 26–32 kohased haldus- ja kontrollisüsteemid, ning aasta auditeerimisaruannete ja oma auditite põhjal, et need toimivad tõhusalt programmiperioodi vältel.

2. Ilma et see piiraks liikmesriikide korraldatud auditeid, võivad komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad korraldada vähemalt kolme tööpäevase etteteatamisajaga kohapealseid kontrole, sealhulgas auditeid aastaprogrammides sisalduvate meetmete kohta, et kontrollida haldus- ja kontrollisüsteemide tõhusat toimimist. Sellistes auditites võivad osaleda ka liikmesriigi ametnikud või volitatud esindajad.

3. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda kohapealset kontrolli, et kontrollida süsteemide nõuetekohast toimimist või tehingu või tehingute nõuetekohasust. Sellistes kontrollides võivad osaleda ka komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad.

4. Komisjon tagab koostöös liikmesriikidega piisava teabe, avalikustamise ja järelevalve seoses fondist toetust saavate meetmetega.

5. Komisjon tagab koostöös liikmesriikidega meetmete üldise järjepidevuse ja vastastikuse täiendavuse muude asjaomaste ühenduse tegevuspõhimõtete, vahendite ja algatustega.

6. Komisjon kehtestab suunised käesoleva otsuse alusel antava toetuse nähtavuse tagamiseks.

Artikkel 36

Koostöö liikmesriikide auditeerimisasutustega

1. Komisjon teeb oma auditeerimiskavade ja -meetodite kooskõlastamiseks koostööd auditeerimisasutustega ning vahetab viivitamata haldus- ja kontrollisüsteemide auditite tulemusi, et kasutada võimalikult hästi ära kontrollimisressursse ja vältida tarbetut töö dubleerimist.

Komisjon esitab oma märkused artikli 32 kohaselt esitatud auditeerimisstrateegia kohta hiljemalt kolme kuu jooksul alates selle saamisest.

2. Oma auditeerimisstrateegia kindlaksmääramisel valib komisjon välja need aastaprogrammid, mida ta peab rahuldavaks haldus- ja kontrollisüsteemide alaste olemasolevate teadmiste alusel.

Nimetatud programmidega seoses võib komisjon otsustada tugineda põhimõtteliselt liikmesriikide esitatud auditi tõendus-

materjalile ning teostada oma kohapealseid kontrolle üksnes siis, kui esineb tõendeid puuduste kohta süsteemides.

VII PEATÜKK

FINANTSJUHTIMINE

Artikkel 37

Abikõlblikkus – kuludeklaratsioonid

1. Kõik kuludeklaratsioonid sisaldavad kulutusi, mida lõplikud abisaajad on meetmeid võttes kandnud, ja vastavat avaliku sektori või eravahenditest saadud toetust.

2. Kulud vastavad lõplike abisaajate poolt tehtud maksetele. Seda tõendatakse maksekviitungitega või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentidega.

3. Kulud loetakse fondist toetuse saamiseks abikõlblikuks ainult siis, kui makseid pole tehtud varem kui selle aasta 1. jaanuaril, millele on osutatud artikli 23 lõike 4 kolmandas lõigus osutatud rahastamisotsuses, millega kiidetakse heaks aastaprogramm. Kaasrahastatud toimingud ei või olla lõpule viidud enne abikõlblikkuse alguskuupäeva.

2007. aasta aastaprogrammide alusel toetatavate meetmete rakendamisele suunatud kulutuste puhul määratakse ajavahemikuks, mille jooksul kulutusi teha võib, erandina kolm aastat.

4. Eeskirjad, mis käsitlevad artikli 4 kohaste liikmesriikides rakendatud fondist kaasrahastatud meetmete raames kantud kulude abikõlblikkust, võetakse vastu vastavalt artikli 56 lõikes 2 osutatud menetlusele.

Artikkel 38

Lõplikele abisaajatele tehtavate maksete täielikkus

Liikmesriigid veenduvad, et maksete tegemise eest vastutav asutus tagab, et lõplikud abisaajad saavad avaliku sektori vahenditest antava toetuse kogusumma kätte võimalikult kiiresti. Sellest summast ei arvata midagi maha ega peeta kinni, samuti ei kehtestata täiendavaid erimakse ega muid samaväärse toimega makse, mis võiksid neid summasid lõplike abisaajate jaoks vähendada, eeldusel et lõplikud abisaajad vastavad kõikidele meetmete ja kulude abikõlblikkusega seotud tingimustele.

Artikkel 39

Euro kasutamine

1. Artiklites 21 ja 23 osutatud liikmesriikide esitatud mitmeaastaste programmide ja aastaprogrammide kavandites esitatud summade, tõendatud kuludeklaratsioonide, artikli 29 lõike 1 punktis n osutatud maksetaotluste, artikli 41 lõikes 4 osutatud aastaprogrammi rakendamist käsitlevas eduaruandes esitatud kulutuste ning artiklis 53 osutatud aastaprogrammi rakendamise lõpparuandes esitatud kulutuste vääringuks on euro.

2. Artikli 23 lõike 4 kolmandas lõigus osutatud liikmesriikide aastaprogrammide heakskiitmist käsitlevate komisjoni rahastamisotsuste, komisjoni kulukohustuste ja komisjoni väljamaksete vääringuks on euro ning need täidetakse ja tehakse eurodes.

3. Liikmesriigid, kes ei ole maksetaotluse esitamise päevaks eurot kasutusele võtnud, konverteerivad riigi vääringus tehtud kulud eurodesse. See summa konverteeritakse eurodesse, kasutades komisjoni selle kuu raamatupidamise vahetuskurssi, millal kulu kanti asjaomase programmi vastutava asutuse raamatupidamisarvestusse. Komisjon avaldab konverteerimiskursi igakuiselt elektrooniliselt.

4. Kui liikmesriik võtab kasutusele euro, kohaldatakse lõikes 3 sätestatud konverteerimiskorda jätkuvalt kõikide kulude suhtes, mille sertifitseerimisasutus on raamatupidamisarvestusse kandud enne riigi vääringu ja euro vahelise kindlaksmääratud konverteerimiskursi jõustumist.

Artikkel 40

Kulukohustused

Ühenduse eelarvelised kulukohustused määratakse kindlaks igal aastal artikli 23 lõike 4 kolmandas lõigus osutatud aastaprogrammi heakskiitmist käsitleva komisjoni rahastamisotsuse alusel.

Artikkel 41

Maksed – eelfinantseerimine

1. Komisjon teeb fondist makseid kooskõlas eelarveliste kulukohustustega.

2. Maksed tehakse eel- ja lõppmaksetena. Need tehakse liikmesriigi määratud vastutavale asutusele.

3. Esimene eelmakse, mis moodustab 50 % aastaprogrammi heakskiitmist käsitlevas komisjoni rahastamisotsuses eraldatud summast, tehakse liikmesriigile 60 päeva jooksul pärast kõnealuse otsuse vastuvõtmist.

4. Teine eelmakse tehakse hiljemalt kolm kuud pärast seda, kui komisjon on kahe kuu jooksul alates maksetaotluse ametlikust esitamisest liikmesriigi poolt heaks kiitnud eduaruande aastaprogrammi rakendamise kohta ja tõendatud kuludeklaratsiooni, mis on koostatud vastavalt artikli 31 lõike 1 punktile a ja artiklile 37 ja mis katab vähemalt 60 % esimese eelmakse summast.

Komisjoni teise eelmakse summa ei ületa 50 % aastaprogrammi heakskiitmist käsitleva rahastamisotsusega eraldatud kogusummast ja igal juhul, kui liikmesriik on riiklikult eraldanud aastaprogrammi heakskiitmist käsitlevas rahastamisotsuses näidatud summast väiksema summa, summat, mis saadakse esimese eemakse lahutamisel aastaprogrammi raames kindlaksmääratud

projektideks liikmesriigi poolt tegelikult eraldatud ühenduse vahenditest.

5. Eelmaksete tagajärjel kogunenud intressid kirjendatakse asjaomasele aastaprogrammile, loetakse liikmesriigi vahendiks kui siseriiklik avaliku sektori panus ja deklareeritakse komisjonile asjaomase aastaprogrammi rakendamise lõpparuandega seotud kuludeklaratsiooni esitamisel.

6. Eelmakstud summad kantakse pärast aastaprogrammi lõpetamist bilansist maha.

Artikkel 42

Lõppmakse

1. Komisjon teeb lõppmakse, kui talle on hiljemalt üheksa kuu jooksul pärast aastaprogrammi heakskiitmist käsitlevas rahastamisotsuses sätestatud kulutuste abikõlblikkuse tähtaega laekunud järgmised dokumendid:

- a) tõendatud kuludeklaratsioon, mis on koostatud vastavalt artikli 31 lõike 1 punktile a ja artiklile 37, ja taotlus lõppmakse tegemiseks või tagasimaksedeklaratsioon;
- b) aastaprogrammi rakendamise lõpparuanne artiklis 53 sätestatud kujul;
- c) artikli 32 lõikes 3 sätestatud aasta auditeerimisaruanne, arvamus ja deklaratsioon.

Lõppmakse tehakse tingimusel, et aastaprogrammi rakendamise lõpparuanne ja deklaratsioon, milles antakse hinnang lõppmaksetaotluse kehtivusele, võetakse vastu.

2. Kui vastutav asutus ei esita lõikes 1 nimetatud dokumente nõutud tähtajaks ja vastuvõetavas vormis, vabastab komisjon asjaomase aastaprogrammi eelarvelise kulukohustuse selle osa, mida pole eelmakse tegemiseks kasutatud.

3. Lõikes 2 sätestatud automaatne tühistamismenetlus peatatakse asjaomaste projektide vahendite suhtes, kui lõikes 1 sätestatud dokumentide esitamise ajal toimub liikmesriigi tasandil kohtumenetlus või esitatud halduskaebus, millel on peatav toime. Liikmesriik esitab osalises lõpparuandes üksikasjalikud andmed selliste projektide kohta ning saadab iga kuue kuu järel nende projektide kohta eduaruandeid. Kolme kuu jooksul pärast kohtumenetluse lõppu või halduskaebuse menetluse lõppu esitab liikmesriik asjaomaste projektide kohta lõikes 1 nimetatud dokumendid.

4. Lõikes 1 nimetatud üheksakuuline tähtaeg peatub, kui komisjon võtab artikli 44 alusel asjaomase aastaprogrammi suhtes vastu otsuse kaasrahastamismaksete peatamise kohta. Ajavahemiku arvestamist jätkatakse uuesti alates kuupäevast, mil liikmesriiki teavitati artikli 44 lõikes 3 nimetatud komisjoni otsusest.

5. Ilma et see piiraks artikli 43 kohaldamist, teavitab komisjon kuue kuu jooksul alates käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud

dokumentide saamisest liikmesriiki sellest, kui suure osa kulude katmist näeb ta ette fondi vahenditest, ja mis tahes finantskorrektsioonist, mis tuleneb deklareeritud kulude ja aktsepteeritud kulude erinevusest. Liikmesriigil on märkuste esitamiseks aega kolm kuud.

6. Kolme kuu jooksul pärast liikmesriigi märkuste saamist otsustab komisjon, kui suur osa kuludest hüvitatakse fondist, ning nõuab tagasi lõplike aktsepteeritud kulude ja sellele liikmesriigile juba makstud summade vahe.

7. Olemasolevaid vahendeid arvesse võttes maksab komisjon ülejäänud summa hiljemalt 60 päeva jooksul pärast lõikes 1 nimetatud dokumentide vastuvõtmise kuupäeva. Eelarvelise kulukohustuse jääk vabastatakse kuue kuu jooksul pärast maksmist.

Artikkel 43

Maksete tegemise edasilükkamine

1. Volitatud eelarvevahendite käsutaja finantsmääruse tähenduses lükkab maksete tegemise maksimaalselt kuue kuu võrra edasi, kui:

- a) siseriikliku või ühenduse auditeerimisorgani aruandest ilmnevad tõsised puudused haldus- ja kontrollisüsteemide toimimises;
- b) eelarvevahendite käsutaja peab läbi viima täiendava kontrollimise pärast temani jõudnud teavet, et tõendatud kuludeklaratsioonis sisalduvad kulutused on seotud tõsise eeskirjade eiramisega, mida ei ole kõrvaldatud.

2. Liikmesriiki ja vastutavat asutust teavitatakse viivitamata maksete tegemise edasilükkamise põhjustest. Maksete tegemine lükatakse edasi seniks, kuni liikmesriik võtab vajalikud meetmed.

Artikkel 44

Maksete peatamine

1. Komisjon võib peatada kõik eel- ja lõppmaksed või osa eel- ja lõppmaksetest, kui:

- a) programmi haldus- ja kontrollisüsteemis on tõsiseid puudusi, mis mõjutavad maksete tõendamiskorra usaldusväärsust ja mille suhtes ei ole võetud parandusmeetmeid; või
- b) tõendatud kuludeklaratsioonis sisalduvad kulud on seotud tõsise eeskirjade eiramisega, mida ei ole kõrvaldatud; või
- c) liikmesriik ei ole täitnud artiklitest 33 ja 34 tulenevaid kohustusi.

2. Komisjon võib otsustada peatada eel- ja lõppmaksed pärast seda, kui ta on andnud liikmesriigile võimaluse esitada kolme kuu jooksul oma tähelepanekud.

3. Komisjon lõpetab eel- ja lõppmaksete peatamise, kui ta leiab, et liikmesriik on võtnud peatamise lõpetamiseks vajalikud meetmed.

4. Kui liikmesriik ei ole vajalikke meetmeid võtnud, võib komisjon võtta vastu otsuse tühistada aastaprogrammile ühenduse toetuse andmine täielikult või osaliselt kooskõlas artikliga 48.

Artikkel 45

Dokumentide säilitamine

Ilma et see piiraks asutamislepingu artiklis 87 sätestatud riigiabi reguleerivate eeskirjade kohaldamist, tagab vastutav asutus, et kõik asjaomaste programmide kulutuste ja audititega seotud tõendavad dokumendid on komisjonile ja kontrollikojale kättesaadavad viie aasta jooksul pärast programmide lõpetamist vastavalt artikli 42 lõikele 1.

See periood katkeb kohtumenetluse või komisjoni nõuete kohaselt põhjendatud taotluse korral.

Dokumente säilitatakse kas originaalina või originaalile vastavaks tunnistatud koopiana üldtunnustatud andmekandjatel.

VIII PEATÜKK

FINANTSKORREKTSIOONID

Artikkel 46

Liikmesriikide tehtavad finantskorrektsioonid

1. Liikmesriikidel lasub esmane vastutus eeskirjade eiramise uurimise eest, meetmete võtmise eest, kui avastatakse mis tahes suuremaid muudatusi, mis mõjutavad programmi rakendamise või kontrollimise laadi või tingimusi, ning nõutavate finantskorrektsioonide tegemise eest.

2. Liikmesriigid teevad meetmetes või aastaprogrammides avastatud üksiku või süstemaatilise eeskirjade eiramisega seoses nõutavad finantskorrektsioonid.

Liikmesriigi tehtud finantskorrektsioonid hõlmavad ühenduse toetuse täielikku või osalist tühistamist ja vajaduse korral selle tagasinõudmist. Kui summat ei maksta tagasi asjaomasele liikmesriigile selleks ette nähtud ajavahemiku jooksul, makstakse viivist artikli 49 lõikes 2 sätestatud määras. Liikmesriigid võtavad arvesse eeskirjade eiramise laadi ja raskust ning fondi rahalist kahju.

3. Eeskirjade süstemaatilise eiramise korral laiendab asjaomane liikmesriik uurimist kõigile toimingutele, mida eeskirjade eiramine mõjutada võib.

4. Liikmesriigid esitavad artiklis 53 osutatud aastaprogrammi rakendamise lõpparuandes ka nimekirja asjaomase aastaprogrammi suhtes algatatud tühistamismenetlustest.

Artikkel 47

Raamatupidamisarvestuse kontroll ja komisjoni finantskorrektsioonid

1. Ilma et see piiraks kontrollikoja volitusi või liikmesriikide poolt siseriiklike õigus- ja haldusnormidega kooskõlas teostatavat kontrolli, võivad komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad viia läbi fondi rahastatavate meetmete ning haldus- ja kontrollisüsteemide kohapealseid kontrole, sealhulgas pistelisi kontrole, vähemalt kolme tööpäevase etteteatamisajaga. Komisjon teatab sellest asjaomasele liikmesriigile, et saada vajalikku abi. Asjaomase liikmesriigi ametiisikud või volitatud esindajad võivad neis kontrollides osaleda.

Komisjon võib asjaomaselt liikmesriigilt nõuda kohapealset kontrolli, et kontrollida tehingu või tehingute nõuetekohasust. Komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad võivad sellistes kontrollides osaleda.

2. Kui komisjon pärast vajaliku kontrolli lõpetamist leiab, et liikmesriik ei ole täitnud artiklist 33 tulenevaid kohustusi, peatab ta eel- või lõppmaksed vastavalt artiklile 44.

Artikkel 48

Korrektsioonide kriteeriumid

1. Komisjon võib finantskorrektsioonidena aastaprogrammile antud ühenduse toetuse täielikult või osaliselt tühistada, kui ta leiab pärast vajalike kontrollide tegemist, et:

- a) programmi haldus- ja kontrollisüsteemis on tõsiseid puudusi, mis ohustavad programmile juba antud ühenduse toetust;
- b) tõendatud kuludeklaratsioonis sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, mida liikmesriik ei ole enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsioonimenetluse alustamist kõrvaldanud;
- c) liikmesriik ei ole täitnud artiklist 33 tulenevaid kohustusi enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsioonimenetluse alustamist.

Komisjon võtab otsuse vastu pärast liikmesriigi märkuste arvessevõtmist.

2. Komisjon teeb finantskorrektsioone vastavalt igale avastatud eeskirjade eiramise juhtumile, otsustades eiramise süstemaatilise põhjal, kas tuleks kohaldada ühtse määraga või ekstrapoleeritud korrektsioone. Kui eeskirjade eiramine on seotud kuludeklaratsiooniga, mille kohta auditeerimisasutus on andnud vastavalt artikli 32 lõike 3 punktile b eelnevalt piisava kinnituse, eeldatakse, et tegemist on süstemaatilise probleemiga, mille suhtes tuleks kohaldada ühtse määraga või ekstrapoleeritud korrektsioone, kui liikmesriik ei suuda kolme kuu jooksul esitada tõendeid selle eelduse ümberlükkamiseks.

3. Korrektsiooni summa üle otsustades võtab komisjon arvesse eeskirjade eiramise olulisust ja asjaomases aastaprogrammis leitud puuduste ulatust ja rahalisi tagajärgi.

4. Kui komisjon võtab oma seisukoha aluseks selliste audiitorite kindlakstehtud tõsiasjad, kes ei ole tema talituste teenistuses, teeb ta oma järeldused rahaliste tagajärgede suhtes pärast seda, kui ta on läbi vaadanud asjaomase liikmesriigi poolt artikli 34 alusel võetud meetmed, eeskirjade eiramisest teatamise aruanded ja liikmesriikide vastused.

Artikkel 49

Tagasimaksmine

1. Tagasimaksed Euroopa Liidu üldeelarvesse tuleb teha enne tähtaega, mis on näidatud finantsmääruse artikli 72 alusel koostatud sissenõudekorralduses. See tähtaeg on korralduse väljastamiskuule järgneva teise kuu viimane päev.

2. Iga hilinenud tagasimakse puhul makstakse viivist, mida hakatakse arvestama alates kõnealusest tähtajast ja mis lõpeb kuupäeval, mil makse tegelikult tehakse. Viivise määr vastab Euroopa Keskpanga põhiliste refinantseerimisoperatsioonide puhul kohaldatavale Euroopa Liidu Teataja C-seerias avaldatud intressimäärale, mis kehtib selle kuu esimesel kalendripäeval, millele tähtpäev langeb, ning millele lisandub kolm ja pool protsenti.

Artikkel 50

Liikmesriikide kohustused

Komisjoni finantskorrektsioon ei piira liikmesriigi kohustust nõuda tagasimakseid sisse artikli 46 alusel.

IX PEATÜKK

JÄRELEVALVE, HINDAMINE JA ARUANDED

Artikkel 51

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon teostab koostöös liikmesriikidega korrapäraselt järelevalvet fondi üle.

2. Komisjon hindab koostöös liikmesriikidega artikli 52 lõikes 3 ettenähtud aruannete koostamise raames fondi tegevust, et hinnata meetmete olulisust, tulemuslikkust ja mõju, pidades silmas artiklis 3 osutatud eesmärke.

3. Komisjon võtab arvesse ka vastastikust täiendavust fondi raames rakendatud meetmete ja teiste asjaomaste ühenduse

poliitikate, vahendite ja algatuste raames rakendatud meetmete vahel.

4. Artikli 52 lõike 3 punktis c osutatud ajavahemikku 2007–2010 kajastava aruande osana hindab komisjon fondi mõju välispiirikontrolli poliitikale ja vastavate õigusaktide arengule, hindab fondi ja agentuuri tegevuse koostoimet ning liikmesriikide vahel vahendite jagamiseks kehtestatud kriteeriumide asjakohasust, pidades silmas Euroopa Liidu poolt kõnealuses valdkonnas seatud eesmärke.

Artikkel 52

Aruandluskohustused

1. Vastutav asutus võtab igas liikmesriigis vajalikud meetmed projektide järelevalve ja hindamise tagamiseks.

Selleks sisaldavad kokkulepped ja lepingud, mida vastutav asutus sõlmib meetmete rakendamise eest vastutavate organisatsioonidega, sätteid, milles nähakse ette kohustus esitada seatud eesmärkide rakendamise ja nende saavutamise kohta korrapäraseid üksikasjalikke aruandeid, mille alusel koostatakse vastavalt aastaprogrammi rakendamise eduaruanne ja lõpparuanne.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile:

- a) 30. juuniks 2010 hindamisaruande fondist kaasrahastatavate meetmete rakendamise kohta;
- b) 30. juuniks 2012 ajavahemikku 2007–2010 käsitleva ja 30. juuniks 2015 ajavahemikku 2011–2013 käsitleva hindamisaruande fondist kaasrahastatud meetmete tulemuste ja mõju kohta.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele:

- a) 30. juuniks 2010 aruande artiklite 14 ja 15 läbivaatamiseks, vajadusel koos muudatusettepanekutega;
- b) 31. detsembriks 2010 vahearuande saavutatud tulemuste kohta ja fondi rakendamise kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta koos ettepanekuga fondi edasiseks arenguks;
- c) 31. detsembriks 2012 ajavahemikku 2007–2010 käsitleva järelehindamise aruande ja 31. detsembriks 2015 ajavahemikku 2011–2013 käsitleva järelehindamise aruande.

Artikkel 53

Aastaprogrammi rakendamise lõpparuanne

1. Aastaprogrammi rakendamise lõpparuanne sisaldab programmi rakendamisest selge ülevaate saamiseks järgmist teavet:

- a) aastaprogrammi rahaline täitmine ja tegevuste elluviimine;
- b) edusammud mitmeaastase programmi ja selle prioriteetide rakendamisel selle konkreetseid kontrollitavaid eesmärke silmas pidades, võimaluse korral näitajaid kvantifitseerides;
- c) vastutava asutuse võetud meetmed rakendamise kvaliteedi ja tõhususe tagamiseks, eelkõige:
  - i) järelevalve- ja hindamise meetmed, sealhulgas andmete kogumise kord;
  - ii) kokkuvõtte kõigist tegevusprogrammi rakendamisel ette tulnud märkimisväärsetest probleemidest ja nende suhtes võetud meetmetest;
  - iii) tehnilise abi kasutamine;
- d) aastaprogrammidest ja mitmeaastastest programmidest teavitamiseks ja nende avalikustamiseks võetud meetmed.

2. Aruanne loetakse vastuvõetavaks, kui see sisaldab kõiki lõikes 1 loetletud andmeid. Komisjon teeb otsuse vastutava asutuse esitatud aruande sisu kohta kahe kuu jooksul alates kogu lõikes 1 osutatud teabe saamisest ning teavitab sellest liikmesriiki. Kui komisjon ei vasta ettenähtud tähtaja jooksul, loetakse aruanne vastuvõetuks.

3. Komisjon edastab aastaprogrammi rakendamise heakskiidetud lõpparuanded agentuurile.

X PEATÜKK

ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 54

Mitmeaastase programmi ettevalmistamine

1. Erandina artiklist 20 teevad liikmesriigid järgmist:
  - a) määravad esimesel võimalusel pärast 7. juunit 2007 ja hiljemalt 22. juunil 2007 artikli 27 lõike 1 punktis a osutatud vastutava asutuse ning vajadusel volitatud asutuse;
  - b) esitavad 30. septembriks 2007 artikli 34 lõikes 2 osutatud haldus- ja kontrollisüsteemi kirjelduse.

2. Komisjon esitab liikmesriikidele 1. juuliks 2007 järgmise teabe:

- a) neile 2007. eelarveaastaks eraldatavad hinnangulised summad;
- b) neile eelarveaastateks 2008–2013 eraldatavad hinnangulised summad, lähtudes 2007. eelarveaasta hinnangu arvutuse ekstrapoleerimisest, pidades silmas finantsraamistikus kavandatud iga-aastasi assigneeringuid ajavahemikuks 2007–2013.

Artikkel 55

2007. ja 2008. aasta aastaprogrammide ettevalmistamine

1. Erandina artiklist 23 kohaldatakse 2007. ja 2008. eelarveaasta suhtes järgmist rakendamise ajakava:

- a) komisjon esitab liikmesriikidele 1. juuliks 2007 teabe neile 2007. eelarveaastaks eraldatavate hinnanguliste summade kohta;
- b) liikmesriigid esitavad 1. detsembriks 2007 komisjonile 2007. aasta aastaprogrammi kavandi;
- c) liikmesriigid esitavad 1. märtsiks 2008 komisjonile 2008. aasta aastaprogrammi kavandi.

2. 2007. aasta aastaprogrammiga seoses võivad fondist saada toetust kulutused, mis on tehtud 1. jaanuari 2007 ja asjaomase liikmesriigi aastaprogrammi heakskiitmist käsitleva rahastamisotsuse vastuvõtmise kuupäeva vahelisel ajavahemikul.

3. Selleks et 2008. aastal oleks võimalik vastu võtta 2007. aasta aastaprogrammi heakskiitmist käsitlevad rahastamisotsused, määrab komisjon ühenduse eelarvelised kulukohustused 2007. aastaks kindlaks liikmesriikidele hinnanguliselt eraldatavate summade alusel, mis on arvatud vastavalt artiklitele 14 ja 15.

XI PEATÜKK

LÖPPSÄTTED

Artikkel 56

Komitee

1. Komisjoni abistab käesoleva otsusega loodav solidaarsuse ja rändevoogude juhtimise ühiskomitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4, lõike 5 punkti b ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punkti c ja lõike 4 punktide b ja e tähenduses kehtestatakse kuus nädalat.

Artikkel 57

Läbivaatamine

Euroopa Parlament ja nõukogu vaatavad käesoleva otsuse komisjoni ettepaneku põhjal läbi 30. juuniks 2013.

Artikkel 58

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 7. juunist 2007, välja arvatud artikleid 14, 15, 20, 21, 23 ja 27 ning artikli 33 lõiget 2, artikli 33 lõiget 5, artiklit 34, artikli 37 lõiget 4 ja artiklit 56, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Artikkel 59

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga.

Brüssel, 23. mai 2007

Euroopa Parlamendi nimel

president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel

eesistuja

G. GLOSER